

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Újságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam

BUDAPEST, KEDD, 1907 NOVEMBER 12

65. szám

A HIR 65-ik száma:

Az árulást

megpecsételték

A függetlenségi párt mai viharos értekezletén elfogadták a kiegyezést és a kvótaemelést. Ellene Polónyi Géza, Szappanos István és Farkasházy Zsigmond szólaltak föl

Gazdátlan

mandátum

Gaál Gaszton lemond mandátumáról. Az új választásba a kvótaemelés programjával megy

Merénylet

egy tábornok ellen

Jaroslauban Kahn Viktor hadnagy kardjával megtámadta Gemmingen Hermann tábornokot. A merénylet tisztársai összekaszabolták

POLÓNYI

a nagy pör előtt

Fél a bizonyítástól. Pörbe Keveri a tanukat

Az alsófehérmegyei

korrupció

Gyilkos járvány

Rákoslígyeten

Inzultált

törvényszéki elnök

Izgalmas tárgyalás Bécsben

Letartóztatott

vállalkozó

A kaposvári vízvezeték panamája

A párisi egyetemet

bezárták

Összeesküvés

Nikita ellen

Százötven embert letartóztattak

KILENC RIPORT

Távirat.

Telefon

Kihullottak a fogak

Ma beleharapott tehát a függetlenségi párt a legsavanyubb almába, amit neki a kormány a többségi dicsőség sok savanyu almája között kínált. Ma este volt a pártértekezlet, amelyen arról határoztak, hogy hogyan viselkedjék a függetlenségi párt, — illetve, hogyan szabad neki viselkedni, — a kiegyezéssel szemben. Egészen beleillik ez a határozat a mai kormányzatnak a szellemébe: ott kell lenni a képviselőházban és szavazni kell, keserves „igen“-ekkel kell szavazni a kiegyezés minden javaslatára.

A kormányzsarnokságnak ez eddig egészen hallatlan példája. 1867 óta nem volt eset rá, hogy a képviselőket akként kényszerítették volna olyan javaslat köteles megszavazására, aminek a többsége ugyanis biztosítva van a képviselőházban. Még a szabadelvű párt virágkorában is „engedték futni azokat a képviselőket, akiknek egy, vagy más okból kényelmetlen csizma volt valamelyik javaslat megszavazása. Hiszen ott volt a többi mameluk, a nagy tábor, biztosítva volt a többség.

Most azonban a kormány produkálni akarja magát — Bécsnek. A kiegyezést akarja megragadni eklatáns alkalmul annak a bebizonyítására, hogy „fel van hajtva“ az egész függetlenségi párt és úgy szavaz, mint a karikacsapás. Annak a megpecsételése, hogy Bécs többé nem rebellesekkel tárgyal, annak a megvilágosítására, hogy egész Magyarország a lábainál fekszik: a kormány kényszeríti a függetlenségi pártot arra, hogy ne csak passzíve tűrje el a kiegyezés törvénynyé válását, hanem aktíve is bebizonyítsa, hogy behódolt Ausztriának. Ez a „mitriechen“ elve. És erre rászolgált a függetlenségi párt.

A pártértekezlet szomorúan komikus határozathozatala, a sokáig és nagy fejkavarások között halogatott döntés azért vált mára már szükségessé és elkerülhetlenné, mert ma kezdte meg a képviselőház is az első kiegyezési javaslatnak, az autonóm vámtarifának a tárgyalását.

Ez az autonóm vámtarifa a legszedületesebb politikai szójátékok egyike. Csak egy kicsit kell a gyomrába néznünk, hogy meglássunk benne minden politikai malac-ságot. Az eddigi kiegyezések során úgy állt a dolog, hogy Ausztria-Magyarország a külfölddel való kereskedelmi szerződéseit mindig autonóm vámtarifa szerint kötötte meg, de ez az autonóm vámtarifa eddig közös volt. Osztrák-magyar autonóm vámtarifa. Most a kormány vivmányként hozza azt, hogy ezentúl az autonóm vámtarifa nem lesz közös, hanem lesz külön autonóm magyar vámtarifa és külön autonóm osztrák vámtarifa. Azzal a ravasz, de

szigorú kis kikötéssel, hogy a magyar autonóm vámtarifának betűről-betűre és fillérről-fillérré egyezni kell az osztrák autonóm vámtarifával. Vagyis van két külön autonóm vámtarifánk most már, de közöttük még annyi különbség sincs, mint az egyik kutya, vagy a másik kutya között. Még az örv is egyforma a nyakukon.

Ennek azután egészen gyönyörű következményei vannak, illetve lesznek. 1917-ig minden szomszédos állammal le vagyunk szerződve a még közös autonóm vámtarifa kulcsán, — az egyetlen szegény kis Szerbia kivételével. És természetesen minden állammal Ausztria javára. A nagy közjogi vivmány, a külön autonóm vámtarifa tehát annyit jelent, hogy ha akarunk szerződhetünk vámháboru helyett Szerbiával is, de természetesen csak — Ausztria javára, mert a magyar vámtarifa a megpukadásig szakasztott olyan, mint az osztrák. Ez a mi közjogi vivmányunk és ezt jelenti az a nagy dicsőség, amit Sztéryni ma — általános meglepetésre ösidők óta az önálló vámterület hívének vallva magát, — égis magasztalt a képviselőházban.

Ezzel a meglehetősen közönséges politikai szédelgéssel kezdődött el a képviselőház mai ülésén a kiegyezési javaslatok tárgyalása. Méltó pendantjául a függetlenségi párt mai értekezletének és mai határozatának. Gyönyörű kis szcéna ez: az egyik oldalról zöld görögtüzzel, a másikról vörössel megvilágítva láthatjuk, hogy mennyire jutott a kormány és a többség a bécsi béke közzétett és eltitkolt kötelezettségei révén.

Amit a mai nap szomorú eredményeiből lesűrhetünk, az a következő: Láttuk, hogy a függetlenségi párt immár teljesen meg van hódítva Bécs számára, Bécs előtt ott a teljes bizonyíték, hogy a hajdan félelmes oroszlan elhullatta minden fogát és harapós fenevad volta helyett csak a bőre van már meg, ami szőnyegnek jó, különösen akkor, ha valakinek kedve kerekedik — beletörölni a lábát. Láttuk azután azt, hogy az új Lloyd-klub teljesen kialakult és nem különb, legfeljebb valamivel hosszabb orru a Tiszák klubjánál. És végül láttuk a kiegyezés komédiájának első, szégyenletes felvonását. A komédiát, amely magyar autonóm vámtarifáról beszél, holott ez az autonóm és magyar vámtarifa valóban sem nem magyar, sem nem autonóm, hanem a régi osztrák verkli, még csak a sípokat sem cserélték ki benne.

A komédia tovább fog folyni. Fogják sorra, rendre megszavazni a kiegyezés javaslatait. És nem viselkedhetnek velük szemben még csak passzíve sem, hanem meg kell szavazni mindent. „Mitriechen“ uraim, ez a kormány taktikája a kiegyezésben,

MUNKÁBAN A T. HÁZ

Potocsnnyákokat kizárták. Elfogadták Ugron Gábor indítványát. Megkezdték az autonóm vámterület tárgyalását. Lengyel Zoltán nagy beszédet mondott a javaslat ellen

Pénteken megszavazták az indemnitás négy hónapra. Szombaton meghosszabbították hat hónapra; négy törvényjavaslattal bebiztosították az alkotmányt. Ma délelőtt harminc napra kizárták a renitens Potocsnnyákokat a Házból és megkezdték az autonóm vámterületéről szóló törvényjavaslat tárgyalását. És még mondja valaki, hogy nem szorgalmas a Ház...

Horvát szóval kezdődött az ülés. Főállott *Zagorac* István és változatosság okáért így szólította meg a Házat:

— *Visoka kucso!*

Azt kifogásolta, hogy nincsen benne a jegyzőkönyvben teljes szövegében a horvátok tiltakozó felirata, amit a múlt ülésen adtak át az elnöknek.

A mentelmi bizottság előadója, *Hédervári* Lehel a renitens horvát *Potocsnnyák* Ferenc mentelmi ügyéről tett jelentést a Háznak:

— Azt javasolom, — mondotta — hogy *Potocsnnyák* Ferenc harminc napra záras-sék ki a Házból.

Viharos helyeslés hangzott fel:

— *Le kell vonni a napidijait is!* — ajánlotta *Muzsa* Gyula.

Halász Lajos nem helyeselte az ítéletet:

— Jó, jó! Helyes, hogy harminc napra kizártuk. Csak egy baj van: *a harmincegyedikén bejöhét a Házba...*

Hamarosan megtörtént a névszerinti szavazás is a meghosszabbított indemnitás fölött. Csodálatos dolog történt. A legmamelukabb függetlenségek ajakáról büszkén, öntudatosan hangzott:

— *Nem!*

Igen, csoda történt. Így szavaztak a függetlenségi mamelukok. Hogy miért? Azért, mert az elnök *Návay* Lajos így tette fel a kérdést:

— *Igennel* azok szavaznak, akik az eredeti szövegezést fogadják el (a négyhónapos indemnitást); *nemmel* azok, akik *Ugron* Gábor meghosszabbító indítványát fogadják el szemben az eredeti szövegezéssel.

Igy történt meg a nagy csoda, amire hosszú évek óta nem volt példa, hogy *nemmel* szavaztak a — függetlenségek.

Az alkotmány bebiztosítása után és a kvóta felemelése előtt sorra került az *autonóm magyar vámterület* nevezett vámtétel-sorozat tárgyalása, amely, amint azt *Lengyel* Zoltán egy nagyszabású és komoly beszédében kifejtette, azért nevezetes, mert sem nem magyar, sem nem autonóm, még csak nem is igazi vám-tarifa. *Szterényi* József államtitkár nagy elszántsággal akarta bebizonyítani az ellenkezőjét. Nem sikerült neki sem, *Batthyány* Tivadar grófnak sem, aki lélekszakadva, lengő szakállal sietett a kormány védelmére.

Holnap folytatják az autonóm vámterületéről szóló javaslat vitáját. És holnapután — bizonyos, hogy így lesz — nagy boldogan elfogadják. *Ugron* Gábor büszkén verheti a mellét a maga és — ami ezzel egy — a kormány nevében:

— *Ujra egy nemzeti vívmány! Ujra bebiztosítottuk az alkotmányt és — az életünket!*

A képviselőház ülése

— 1907. november 11. —

A Ház mai ülésén *Návay* Lajos elnökölt. *Hammersberg* László jegyző olvasta fel a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Zagorác István a jegyzőkönyv hitelesítésénél, horvát nyelven kifogásolja, hogy nincsen a jegyzőkönyvben említés a horvátok tiltakozó feliratáról, amit a szombati ülésen adtak át az elnöknek.

A Ház a jegyzőkönyvet változatlanul hitelesítette.

Névszerinti szavazás útján elfogadta a Ház *Ugron* Gábornak az indemnitás meghosszabbítására vonatkozó indítványát.

Ítélt a Ház!

Potocsnnyákokat harminc napra kizárták

A mentelmi bizottság *Potocsnnyák* Ferenc ügyéről szóló jelentésének tárgyalása következett.

Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója: Ismerteti a bizottság jelentését. *Potocsnnyák* Ferenc horvátországi képviselő a Ház egyik ülésén minden parlamenti illetet sértő módon az elnöki figyelemzétéssel szembehelyezkedett. A Ház akor őt a mentelmi bizottság elé utasította. A mentelmi bizottság javaslatára a Ház megkövetésére utasították. A Ház ezen határozatával szemben *Potocsnnyák* Ferenc egészen furcsa és egészen balkánizű álláspontra helyezkedett. Kijelentette, hogy egy koldustól is bocsánatot kér, ha megsértette, de a Házat nem követi meg. Nem akar kritikát gyakorolni sem *Potocsnnyák* fölött sem a horvátok viselkedése fölött. Javasolja, hogy *Potocsnnyák* Ferencet az indítvány elfogadásától számított harminc napra zárják ki a képviselőház üléséről. (Helyeslés.)

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadta és egyben felhatalmazást adott az elnöknek, hogy a határozatnak érvényt szerezzen.

Vámterület,

amely nem magyar, és nem önálló

Az autonóm magyar vámterületéről szóló törvényjavaslat tárgyalását is kitérítették a mai ülés napirendjére.

Laehne Hugó előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

Szterényi beszéde

Szterényi József államtitkár: *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter helyettesítésében ismerteti a törvényjavaslatot, amely meggyőződése szerint mértőföldjelző a magyar közgazdasági élet fejlődésében. Részletesen ismerteti a vámterület fejlődésének történetét a harmincad rendszertől egészen napjainkig. A mostani törvényjavaslatban van lefektetve az első önálló magyar vámterület.

Lengyel Zoltán: *Se nem önálló, se nem magyar.*

Szterényi József: *Önálló is, magyar is, mert a vámterület önállóan a magyar érdekeknek szemmel tartásával szabályozza. Amint a leköltött-ség ideje elmúlik, az önálló vámterület szerepe nő fontosságában és jelentőségében. Megjegyzni, hogy 1917-ig természetesen ez a vámterület Ausztriával szemben nem érvényesülhet, hanem marad az állapot, amelyet a két kormány együttesen megállapított a kiegyezésben. Ez nem csökkenti a vámterület jelentőségét, mert ez marad fontos előkézzel a jövőre, hogy amikor az elkövetkezik, rendelkezni fog az ország a megfelelő alappal. Ebből a szempontból elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Helyeslés.)*

Lengyel Zoltán

a nem önálló és nem magyar vámterületéről

Lengyel Zoltán: *Előbb* *Laehne* Hugó előadó szavaira reflektált, majd áttért a törvényjavaslat részletes fejtegetésére. *Szterényi* József államtitkár beszédére válaszolt. Az államtitkár azt mondotta: sajnálja, hogy *Kossuth* Ferenc személyesen nem ismertethette a törvényjavaslatot. *Szterényi* József államtitkár: *Igen, betegsége miatt.*

Lengyel Zoltán: *Egészségi szempontból, tényleg sajnálom. A tényállás tisztázása szempontjából azonban ez tökéletesen mindegy és pedig azért, mert itt van a miniszter urnak beszéde, amelylyel 1906. máj. 29-ikén beterjesztette ezt a törvényjavaslatot, másfél év előtt; megvan a miniszter urnak 1899. évi június 21-iki beszéde, amelyekben ezen kérdésekre vonatkozólag véleményét elmondotta. Itt vannak nálam az osztrák javaslatok is, így tehát azt hiszem, egész tisztán megállapíthatjuk a dolgot úgy, amint*

van. Igazán jó dolognak tartom, hogy nem a t. miniszterelnök ur jött ezt a javaslatot előadni, mert mi a t. miniszter urtól anno dazumal és minden időben nem ezt a javaslatot vártuk, hanem vártuk az önálló vámterület tényleges megvalósítását. Így igen jó, hogy a t. államtitkár ur jött el ennek a javaslatnak beterjesztésére, az a t. államtitkár ur, aki egész megelőző életében a közös vámterületnek volt szószólója.

Szterényi József: *Soha!*

Önálló vámterületet!

Lengyel Zoltán: *És részt vett abban, annak a kabinetnek a munkájában, amely ezt a kényszerhelyzetet előidézte, hogy t. i. az önálló vámterület tényleg meg nem valósítható. Azt mondja az igen t. államtitkár ur, hogy ipari fejlődés lehetséges a közös vámterület alapján is. Én erre közbeszóltam, hogy *Kossuth* Ferencnek nem ez a véleménye. Alapítom pedig ezt *Kossuth* Ferenc 1900. évi március 3-ikán megtartott beszédére, amely azt mondja, hogy mindaddig, míg a közös vámterületet fentartják, ezzel a magyar ipart kellően fellendíteni egyszerűen teljes lehetlenség. A t. államtitkár ur azt mondotta, hogy e javaslat mértőföldjelző a magyar politika történetében. Hát tényleg mértőföldjelző, de nem abból a szempontból, mint az igen t. államtitkár ur jelezte, hogy ez a javaslat nagy politikai eredményt jelentene, hanem abból a szempontból, hogy az első autonóm vámterület magának a függetlenségi pártnak kell megszavazni, hogy megsemmisítse meg a külön vámterületet. Ez tehát mértőföldjelző, de nem az ország részére, hanem a függetlenségi párt részére. Mert ezzel földadja egész előző álláspontját. Feladja azt az álláspontját, hogy külön vámterületet csakis vámsorompók felállításával ismer el külön vámterületnek, minden egyebet pedig fából vaskarikának tekint. Ezt mondotta *Kossuth* Ferenc 1899. június 31-én. A Bánffy-kormány találta ki azt a csodálatos alkotást, hogy nem lehet másként nevezni, mint fából vaskarikának az önálló rendelkezés alapján fentartott közös vámterületet. Ez a találmány, mint lidércnyomás nehezedik a mostani kormányra és fog nehezedni minden következő kormányra is.*

Nem magyar, nem önálló!

— A javaslat nem magyar tarifa, nem is önálló tarifa. Nem önálló tarifa sem 1917-ig, sem azon túl, csak bizonyos címek változása jött létre, és az sem egészen jól és az sem jelent semmit, mert, ha ennek nem az lenne is a címe, akkor is csak a magyar állam területére lenne érvényes, azt benne kifejezni nem szükséges, akár van benne kifejezve, akár nincs, az a törvény, amelyet mi ezen az országgyűlésen hozunk, csak a magyar szent korona országainak területére érvényes, ennél fogva ez a kifejezés nem jelent semmit, a többi pedig benne nem változott. Ausztria megengedett egy kis játékot a függetlenségi politikának, hogy mi változtassuk meg ennek a címét, vegyük bele, hogy ez a magyar szent korona országai egész területére érvényes, a mi a nélkül is így van, de ne legyen benne szó közös vámterületről, ne legyen benne szó külön vámterületről, hanem maradjon úgy, mint van. Ez a kis játék megéri a két százalékos kvótaemelés, megéri a közös vámterület 1917-ig való meghosszabbítását, megéri a bankszabadalom meghosszabbítását, a t. kormány pedig megér egy nyugodt továbbhaladást azon az uton, amelyet kormányzásnak és kormánypolitikának nevez.

Játék a szavakkal!

— Ennek az egész autonóm vámterületnek be-cikkelyezése illuzorius 1917-ig, de facto aztáltal, hogy a rákövetkező napon egy másik törvényvel 1917-ig ezt nem ugyan érvényen kívül, de hatályon kívül helyezzük úgy, hogy Ausztriával szemben 1917-ig nem az autonóm vámterület, hanem egy másik szerződéses vámterület van érvényben. Ezen konkrét tényeket nem lehet elvitatni. 1917-ig nem ez a vámterület, hanem a közös osztrák tarifa lesz érvényben, amely teljesen megfelelő az 1906-ban már törvénybe iktatott osztrák vámterületnek. 1917-ig tehát a mi részünkről érvényen nem bír, azután pedig az önálló vámterület felállításánál hasznavehetetlen. Osztrák részről pedig egy másik szerződéses közös vámterület akarnak 1917-ig törvénybe iktatni. Az egész tehát csak játék a szavakkal, egy szemfényvesztés, amelynek semmi jelentősége nincs, mint port hinteni az ország közvéleményének szemébe, hogy itt egy külön önálló magyar nemzeti vámterület készül, amelyből pedig egyetlen betű sem áll fenn.

Vámszerződés és vámterület

— Azt mondja az igen t. államtitkár ur, hogy a vámszerződés nem kritériuma az önálló vámterületnek. Hát az önálló vámterületnek három kritériuma van: először is, hogy azt a vámszerződést, amelyet kötünk a külfölddel, a magunk szája ize szerint és a magunk embereit által kössük meg. Itt nem kötünk meg ezentul egy kicsit formailag változtatva éppen úgy mint oly kicsit formailag változtatva éppen úgy mint eddig, a közös hatóság útján.

— A másik kritériuma az önálló vámterületnek a vámsorompó és a vámhatár, nem Ausztriával szemben, hanem a külfölddel szemben. Nekünk pedig a külfölddel szemben Magyarország részéről csak azon az oldalon van határunk, amelyen mi érintkezünk a külfölddel. Ott sem nekünk van határunk, hanem egységes a vámhatár. A harmadik kritériuma az, hogy a magyar

érdekeket magyar emberek lássák el és képviseljék a külföldön. Már most ebből egyetlen egy gondolat sincs benne a törvényjavaslatban. Sem a szerződéseket nem mi kötjük meg, sem a tarifát nem mi állapítjuk meg, sem a képviselőket nem mi látjuk el. Ennélfogva az önálló vámterületből nemcsak a vámszerződés megkötése hiányzik, hanem hiányzik a többi összes kritérium is. Ez az önálló vámterület egy hajszállal sem különb, mint a Széll Kálmán-féle, sőt sokkal rosszabb mint a Bánffy-féle 1898. I. t. cikk volt és még rosszabb, mint az, amely a Deák Ferenc törvényének 68. §-ában le van fektetve.

„Nem fogadom el!”

— Nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert ez a vámtarifa sem nem önálló, sem nem magyar, miért nem tette meg a kormány a szükséges lépéseket az önálló vámterület biztosítására. Tudja, hogy felszólalása nem fogja megváltoztatni a többség álláspontját. Nem is ez a célja. Csak az a szándéka, hogy leszögeztessék ebben a Házban, hogy a törvényjavaslat szemben áll minden magyar érdekekkel, de szemben áll a magyar közjoggal is. Nem akar most még a javaslatnak az ellenértékeiről beszélni; tény, hogy mindent feladtak hozzá még a kvótameelésbe is belement a kormány. Tény, hogy a függetlenségi többség ellentétben áll régi politikájával. Papiros-eredményekért, látszatért odaadta a kormány az ország minden gazdasági érdekét. Ezért és mert ez a vámtarifa is csak a gazdasági önállóság megvalósításának útjában áll, nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Batthyány Tivadar gróf majd Sztierényi József államtitkár válaszoltak Lengyel Zoltán felszólalására.

Lengyel Zoltán: Személyes kérdésben újra felszólalt. Kifejtette, hogy nem tér el ellenzéki szerepétől. Hermafrodita szerepre nem vállalkozik. Maradjon a többség kormánypártnak, ő marad ellenzéknek.

Az ülés két óraker végződött.

Wekerle liferál, boldog a király. Wekerle tegnap megjelent a király schönbrunni kastélyában és ő felsége számolya elé tette a negyvennyolcas eszmék koporsóját. Hivatalosan ezt úgy mondják, hogy a miniszterelnök jelentést tett a politikai helyzetéről, főleg a kiegyezés elintézéséről. Az uralkodó, akinek mindenek általánosan jó egészsége annyira helyreállt, hogy másfélórás kihallgatáson fogadhatta Wekerlét, nagy örömmel és meglepődéssel vette tudomásul, hogy a kiegyezést Magyarországon *oly gyorsan és simán* intézték el. A főminiszter boldogan vágta zsebre a királyi kegyet s bizonyára nem feledkezett meg róla, hogy a függetlenségi megpuhítása körül való érdemeit hangsúlyozza. Wekerle a kihallgatás után Beck báró osztrák miniszterelnökhöz, majd Korytowski pénzügyminiszterhez ment és Achrenthal külügyminiszternél ebédelt. Délután Frigyes főhercegnél tisztegett és este kilenc óraker már Budapesten volt.

Bánffy és Apponyi. Bánffy Dezső bárónak a kolozsvári református gyűlésen hangoztatott vádjai megszólaltatták Apponyi Albert grófot, akinek politikáját reakciónak és türelmetlennek bélyegezte a volt miniszterelnök. Apponyi rosszindulatának mondja Bánffy kritikáját és tagadja, hogy a szerzetesiskoláknak a magyar nyelv tanítását szabad volna elhanyagolnia. Ha ezt tennék, a törvény értelmében bezárják iskoláikat. A szerzeteseknek adott kedvezményeket a jogegyenlőségből deriválja. Nem tart a felekezeti béke megzavarásától. A támadások szerinte alaptalanok, csak azt látja, hogy a protestánsokat föl akarják izzgatni. Ez a gyöngye védekezés aligha marad visszhang nélkül.

El Magyarországtól. Az ausztriai német radikális párt tegnapi gyűlésén határozatilag kimondta, hogy ragaszkodik programjához, a Magyarországtól való elszakadásához és minden kiegyezést ellenez. Bár tudjuk, hogy a német radikálisok törekvését a magyargyűlölet forró olajával kenetik, mégis örömmel kell látnunk, hogy Ausztria népét is csatasorba állítják a korcsözesség intézményeinek lerombolására. Szükség van erre a külső segítségre azért is, mert idebenn az ugynevezett függetlenségi párt a Hatvanhét legodaadóbb védői közé állt.

Darabontvilág Gyulafehérváron

Földbirtokos és hirlapiró

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. — Gyulafehérvár, november 11.

Szász József alsófehérmegyei alispánnak és főszolgabíró-sógorának, Böjte Kálmánnak fölfüggesztése óta volt alkalma megismerni az országnak a kis erdélyi vármegye közéleti korrupcióját. Rádupleáz most erre az a gyalázatos hadjárat, amelyet a megyei darabontok legutóbb a függetlenségi párti megyebizottsági jelöltek ellen indítottak. Gyulafehérvárt ma ejtették meg a választásokat. A régi szabadelvűek és a darabontok a nemzetiségiekkel szövöttek, hogy a függetlenségiakat kibuktassák. A 48-as választók kezéből a választási helyiségben kiragadták a szavazólapot és a magukét nyomták oda. Rejőd Alpár marosvásárhelyi hirlapiró, aki a helyszínen tudósítói tisztét végezte, egy választópolgár kérésére függetlenségi párti cédulát adott, mire Jónás Gyula földbirtokos a Tisza István által nemesített megyei korifeus, ráripakodott:

— *Takarodjék innét, mert kétszer is pofonultóm.*

A megtámadott újságiró arra hivatkozott, hogy ő hatósági igazolvánnyal van jelen és kötelességét teljesíti, mire a földbirtokos reproduktívanul becsúszta szavakkal illette. Az incidens hátterében egy hirlapi cikk rejtezik, melyet Rejőd Alpár a marosvásárhelyi Szabadságban Novák Ferenc gyulafehérvári polgármester és társai ellen írt. Novákot nemrég felfüggesztették állásától, mert Jónás Gyulával közösen a város kárára manipulált. Jónás tizennyolc év óta birta haszonbérben a város birtokait; a nélkül, hogy ez idő alatt regále-bért és adót fizetett volna. Ezt a panamát leplezte le a brutálisan inzultált hirlapiró, aki éppenséggel nem gondol arra, hogy lovagias utra terelje a dolgot.

Terelik a nyáját. . . Egy igazi és két hamisított, bécsi pirosítóval festett negyvennyolcas képviselő mondott vasárnap beszámolót a választókerületében. Benedek János a hajduböszörményiek előtt kijelentette, hogy a kvótát semmiesetre sem szavazza meg, különben hiva Kossuth Ferencnek és a függetlenségi pártnak. A derék hajduk hatalmas éljenzéssel fogadták képviselőjük állásfoglalását, majd a hivatalos központ kiküldöttjét, Kelemen Samut hallgatták meg — szólanul. Kossuth kiegyezését mentette és a kerület bizalmát kérte. Hogy a böszörményi káosz minél teljesebb legyen, a négytől üdvözölő táviratot küldtek Kossuth Ferencnek. Barabás Béla Nagykőrösön tett szomorú vallomást. Föllépett a városháza erkélyére és onnét szavalta el, hogy a katonai kérdésben *semmit sem lehet csinálni*, közgazdasági téren pedig *áldozatot* kell hozni. Hajh, máshogy beszélt valaha „bálványdöntő” korában! Most olyanokat mondott, hogy *fájó szívvel* szavazza meg a kiegyezést, bizik a függetlenségi eszméket megvalósító (?) Kossuthban és választói beleegyezését kérte a labancá váló átvedléséhez. A nagykőrösiek behódoltak a siralmas érveknek és kimondták, hogy nekik minden jó . . . Buza Barna Sátoraljaújhelyen beszélt apró helyi dolgokról. Vicinális érdekeket hangoztatott, amelyeknek szolgálata csak kormánypárti zsoldban foganatos. És ez hatott; az újhelyiek boldogok, hiszen az igazságügyminiszter négyszázhuszra emelte föl a rablétszámot az ottani fogházban. Olesó lesz a rabmunka! Ez csak megérdemel egy kis politikai rabszolgamunkát.

Munkában a bán. Rakodczay Sándor bán makacs optimista. Azt hiszi, hogy a horvát gonoszsgát, amelyet Polónyi paktuma zuditott az országra, néhány jámbor osztályfőnökkel és új főispánnal meg tudja törni. Most azon fáradozik, hogy Sumanovics volt bánhelyettessel elfogad-

tassa a belügyi osztályfőnökséget. Sumanovics azonban hajthatatlan maradt, mire a bán összehozta Wekerlével, aki ma sokáig kapacitálta a horvát férfiut. A puhtás eredménytelen maradt, Sumanovics nem vállalta az állást. Rakodczay a képviselőházban hosszasan tanácskozott a miniszterelnökkel és a horvát miniszterrel. Wekerle közölte, hogy a király a tegnapi audiencián hozzájárult a bán programjához. Beszéltek, hogy Silovics, Kriskovics, Avakumovics, Cerukovics és Eggersdorfer nevei vannak kombinációban az osztályfőnöki állásokra. Sumanovicson kívül Spevec és Tomasics se vesznek részt az új kormányalakításban. Föltűnést keltett, hogy Dedovics György volt unionista képviselő megjelent ma a parlamentben. — Zágrábból táviratozták: Sumanovics Szeptimiljev dr. egy hirlapiró előtt kijelentette, hogy a kibontakozás útját meg fogják találni. Spevec Ferenc dr. szerint abból a kelepceből, amelyet a vasutas pragmatika teremtett, csakis egyetértéssel lehet kiszabadulni. A vitás kérdést regnikoláris bizottságnak kell eldönteni.

A kvóta-bizottság ma délután Széll Kálmán elnöke alatt ülést tartott. Széll bejelentette, hogy az osztrák kvóta-bizottság elnöke hivatalosan értesítette az osztrák kvóta-bizottság megalakulásáról. Elnökké báró Chlumetzky Jánost, alelnökké Abrahamovics Dávidot, előadóul Schweigel bárót választották meg. A bizottság felhatalmazza az elnököt, hogy a magyar bizottság legközelebbi ülését arra az időre tűzze ki, a mikor már az osztrák kvóta-bizottság első érdemleges üléséről értesítést kapott.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkópiát, tüdőcsucsuhurat, kitűnő eredménnyel gyógyítanak új gyógymódokkal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelőintézője — inhalatorium

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.

Rendelés 11-12. 2-4-ig.

ŐS-BUDAVÁRA

felosztása alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: cserépfődelek, 100 darab villamos ivlámpa, ováb egy Peugeot gyártmányu automobil. Nagymennyiségű kosztümök, diszletek, karlsbadi üveg- és porcellán-áru, kiválóan alkalmas karácsonyi és újévi ajándéknak, stb. Minden a legjobb állapotban, olcsón eladó. Értekezni lehet reggel 8 órától délután 5 óráig Ős-Budavára területén a tulajdonossal!

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magaselőlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási költözéti és beraktározási vállalat. Ajánlja egy helyben és vidékre, valamint a közelgő, nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

Vidéki részvényesek

figyelmébe!

Vidéki takarékpénztári és bármilyen részvényeket megbízásból vásárol és ezirányban készségesen ad felvilágosítást szakember. Szíves ajánlatok „BÉSZVÉNY” jelleg alatt ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

NŐI FEHÉRNEMŰEK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig az áruházam előcsarnokában megtekinthetők. Minden darabon a legolcsóbb szabott ár látható.

KERTÉSZ PAL, Rákóczi-ut 40.

A Népsinházzal szemben. Telefon 46-79. Szigoruan szabott árak.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Alkalmos
maradandó **karácsonyi**
és **ujévi ajándékok.**

!! Ne küldjük pénzüket külföldre !!

Kockázat kizárva! Nem tetszőért a pénz vissza-
adatik vagy a tárgy kicsérsítetik!

Csak szabályozott, kipróbált pon-
tos járásu órákat szállítok.

Órákért 10 évi jótállás.

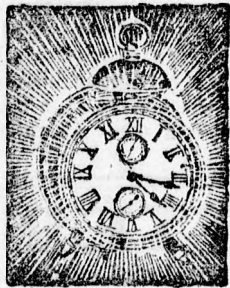
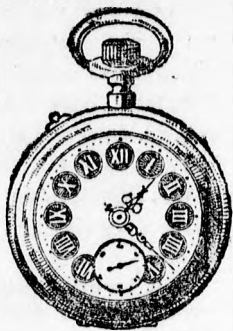
Megrendelést legelőször a pos-
taultványon elküldeni.

Természetbellek fele

„Diadal”

nickel ANKER-óra kővelen járó
szerkezettel, színes számok és
emallappal, igen erős és pontos óra

7 korona.

„Kortes”

kipróbált, pontosjárásu nickel éb-
resztő 1 haranggal 3 K.
2 haranggal 4 K.
1 haranggal és éjjel világító
számlappal 4 K.
2 haranggal és éjjel világító
számlappal 5 K.
Vasutas ébresztő 6 K.
Toronyharang hangú ébresztő fali
óra 6 K. 60 f.

20 kor. 12 kor. 8 kor.

Domboru, legdivatosabb valódi 14 karátos arany karika-
gyűrű. Tetszés szerinti vésés ingyen! — Ujjbőség kis
papírszállaggal megmérhető.

Világhírű

OMEGA-

óra! Igen finom
precisio szerkezettel,
15 kőves horgony-
művel, melynek tot-
ja, szerkezete és
számlapja a legou-
dosabban kidolgozva
és szabályozva 26

K 80 fl.
Duplafedeles, 3 ne-
hez ezüst fedéllel
34 K.

A leglaposabb kiví-
telben gyönyörű
számlappal 38 K.
Arany „OMEGA”-óra
140 K-tól 200 K-ig.

Csak kipróbált és jól szabályozott pontos órákat szállítok. 5 évi
jótállás! Ki ezen lapra hívja, megkapja ingyen és bérmentve
3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet, mely valóságos tanács-
adó az ékszervásárlóknak

Csak szabályozott, kipróbált pontos járásu órákat
szállítok.

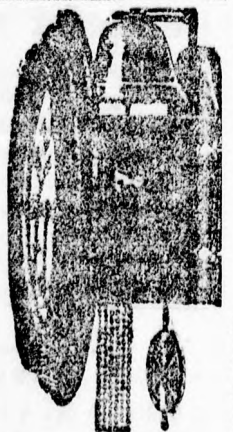
Órákért 10 évi jótállás.

Megrendelést legelőször a pos-
taultványon elküldeni.

„Toronyharang”

ébresztő első minőségű
gyártmány, erős és pon-
tos szerkezettel, 30 óráig
jár, a számlap előtt 30
cm. átmérőjű üveglappal

6 kor. 60 fill.

Schönwald Imre, Pécs
órás mestor és ékszergyáros.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bér-
mentve 3000 ábrás árjegyzékemet.

FIGYELMEZTETEM, hogy ábráimat
UTÁNOZZÁK egyes külföldi cégek!

Lenyelték a kvótaemelést

A függetlenségi párt megszavazta a kiegyezési
árulást, fölemeli a kvótát, eltemeti a nemzeti
bankot

Párthűség védi az árulást

Teljes négy órán keresztül tárgyalta ma a függetlenségi párt értekezlete a siralmas kiegyezési javaslatokat, melyek elárulják az ország jogait, kiszolgáltatják Ausztria mohó és kapzsi törekvéseinek Magyarország gazdasági érdekeit és mindennek tetejébe tönkre silányítják a függetlenségi párt programját. Az értekezlet legnagyobb részét Holló Lajos, Polónyi Géza és Apponyi Albert gróf foglalták le. Holló a bankkérdés körül kóklerekedett, Polónyi, kinek céljai föltétlenül tisztátlanok és megbélyegzők, a kiegyezés és kvótaemelés ellen dörgött, de szavaiból és egész szerepléséből kitetszik, hogy nem a hazafiai aggodalom és elkeseredés beszélt belőle, hanem a bosszu, mert szennyes botrányai miatt kihúzták alóla a bársonyszéket. Apponyi gróf pedig egész ékesszólását vitte a harcba és terjedelmes beszédében gyönyörű, de erőtlen szavakkal védelmezte a kiegyezést és a kvótaemelést. Remek és színes képeinek, hazafias szólalmainak és frázisainak kétségtelenül volt hatása: a negyvennyolcas mamelukpárt többsége hajlott a szép szavakra és olyan tomboló lelkesedéssel fogadta beszédét, mintha legalább is Magyarországnak a sokszázados bécsi járom alól való fölszabadítását jelentette volna be.

Pedig Apponyi ma is kijelentette, hogy az önálló nemzeti bankot a mai viszonyok között nem tartja föllábitandónak. Mikor az egész világot gazdasági válság veszi körül, valósággal pokoli tervnek látszik előtte, mondta, az a kívánság, hogy a nemzeti bank azonnal felállítassék. Ezt csak a nemzeti bank legnagyobb ellenségei kívánhatják. — jegyezte meg a kultuszminiszter, — aki már a tárgyalások során kijelentette egyszer az egész ország nagy álmalkodására, hogy a nemzeti bank felállítását örültségnek tartja. Az örültséget most a pokoli terv váltotta fel. A függetlenségi párt ennek is tapsolt. Ezeknek az embereknek minden mind-egy.

— Fáklyásmenetet is kaphattunk volna, diszoklevelekkel halmozott volna el bennünket az ország, — fejezte be szavait Apponyi, — de mi nem utaztunk az olcsó sikerekre, az ország érdekét néztük és megkötöttük a kvótaemeléses kiegyezést. A pénzválság háborgó tengerére nem bocsáthattuk nyugodt lélekkel az országot.

Fölzugott megint a taps, a függetlenségi párt primadonnája megnyerte a csatát. De csak a Royal-klubban, az ország közvéleménye egészen másként gondolkozik, a kiegyezésről és a kormányról.

A kiegyezési szédelgés megszavazása még sem ment simán. Erőteljes beszédet mondott ellene Farkasházy Zsigmond is, ki bejelentette, hogy a kvótaemelés fölemelése ellen a képviselőházban fel fog szólni és minthogy ez a párt hozott határozatával ellentétben áll, Farkasházy legközelebb kilép a függetlenségi pártkörből. Követni fogják még többen, néhányan azok közül is, kik ma a kiegyezés ellen szavaztak. Ezek legközelebb összejönnek és megbeszélnek követendő magatartásukat. A kiegyezés

és kvótaemelés, valamint Holló Lajos határozati javaslata ellen a következők szavaztak:

Wesselényi Ferenc báró,
Marjay Péter,
Farkasházy Zsigmond,
Polónyi Géza,
Gaál Gaszton,
Endrey Gyula,
Gál András,
Polónyi Dezső.

Gaál Gaszton pedig bejelentette az értekezletnek, hogy lemond a mandátumáról, mert választói nem azzal a programmal küldték a parlamentbe, hogy kvótát emeljen. Az értekezlet végén nem voltak tisztában a képviselők azzal, hogy tulajdonképpen mit is határoztak. Az elnök köré sereglettek, ott volt Apponyi is és kíváncsian érdeklődtek aziránt, vajjon kimondták-e a pártkérdést vagy nem? Hivatkozás történt itt a párt alapszabályaira s erre való utalással az a nézet formálódott ki, hogy a kiegyezést és a kvótaemelést megszavazni nem muszáj, de ellene sem beszélni, sem agítálni nem szabad. Aki pedig ezt teszi, az a párthűség ellen vét és nincs helye a pártkörben.

Az értekezlet

A függetlenségi párt értekezletén Hoószy Pál elnökölt. A kormány részéről jelen voltak Wekerle Sándor, Apponyi Albert gróf, Günther Antal, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos miniszterek, továbbá az államtitkárok.

Titkos megállapodások

Napirend előtt Hódy Gyula azt kérdezte a miniszterelnöktől, igaz-e az osztrák lapoknak az a híre, hogy a két kormány között titkos megállapodás van a bankkérdésben.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenté, hogy a bankkérdésben azon kívül, amit a nyilvánosság elé terjesztettek, sem nyílt, sem titkos megállapodás nincs. Bizonyos részletkérdésekre van megállapodás, de ezek sem a lényegét, sem az ország szabad kezét nem érintik.

A választ tudomásul vették.

A gyászos kiegyezés

Földes Béla előadó ismerteti a kiegyezési javaslatokat. Kifejti azok előnyeit és hátrányait és kiemeli mindenütt azt, hogy a függetlenségi párt elvei mennyiben érvényesültek a javaslatokban. Rámutat arra, hogy le kellett mondani az önálló vámterület felállításáról, mert kényszerhelyzetben voltunk. Szól a közjogi előnyökről, ezeket lehet vitatni, de mégis fontosak, mert kidomborítják Magyarország önállóságát. Elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Holló sirámai

Holló Lajos teljes egy órán keresztül beszélt. Vannak, akik a kiegyezést más szempontból itélik meg — ugymond — mint azok, kik a mostani kormányzat megbuktatására törekednek. Ismeri a javaslat hibáit és különösen a II-ik és III-ik cikk ellen vannak aggályai, főleg az ellen, hogy mindkét államra nézve kötelezően a külügyminiszter köti meg a külkereskedelmi szerződéseket. Niues schol kifejtve, hogy ez a szerződés tartamára szól. Az osztrákok mindent félremagyaráznak. Igaz, hogy a pénzügyi bizottság hozott már deklarációt, határozatot ebben az ügyben, de nézete szerint ez kötelessége volna a kormánynak is. A blok-kérdés is aggasztja a szót. Tudniillik az, hogy Magyarország egy ezermilliót meghaladó adósságot elvállal és huszonkét év

alatt kell kifizetnie, holott a hatvanhetedik törvények értelmében akár száz év alatt fizethette volna le. Attól tart, hogy ezt az osztrákok majd ki fogják használni ellenünk, s amikor pénzügyileg megerősödhetnénk, szorítanak majd bennünket az ezermillió megfizetésére, ami majd megint visszaveti az országot a gazdasági fejlődésben. Legsúlyosabb aggodalma a kvótaemelés miatt van. Kimutatja, hogy ez az emelés nem jogosult és nem indokolt. Ha mégis vállalkozik a megszárazására, ezt a nehéz helyzetre való tekintettel teszi és arra, hogy megszerezhetjük a nemzeti bank 1910-re való felállításának biztosítását. Számadatokkal támogatja azt a nézetét, hogy a nemzeti bank felállítása hasznos volna. Az Osztrák-Magyar Bank ugyanis nem felel meg a vele szemben támasztott jogos igényeknek. *Határozati javaslatot* terjeszt elő, mely szerint a függetlenségi párt hozzájárul a két állam közötti vám- és kereskedelmi viszonyoknak a javaslatokban foglalt szabályozásához. A kvótafelemelés ugyan súlyosan terheli a kiegyezést, a párt azonban elvi álláspontjának fentartásával ahhoz hozzájárul; kijelenti továbbá a párt, hogy az önálló nemzeti bank felállításához feltétlen ragaszkodik s ennek előkészítése céljából parlamenti bizottság kiküldését tartja szükségesnek.

Polónyi a pártkérdésről

Holló fejtegetéseit általános unalommal hallgatták. Ezután Polónyi Géza kezdett beszélni. Tisztáznai akarja — mondta — a helyzetet a pártkérdésre nézve. Szerinte a következő disztinkciókat lehet tenni.

1. Lehet a dolog nyílt kérdés.
2. A többség határozhat s ennek a kisebbség aláveti magát, de nem kénytelen a többséggel tartani, hanem félreállhat.
3. A párhűség kötelezettsége alatt mindenki köteles támogatni a többség határozatát.

Indítványt nem tesz, de várja a párt határozatát. Konstatálja, hogy az elfogadandó szerződés nemzetközi szerződés jellegével bír, s ha valamelyik részében nem fogadjuk el, úgy az egészet el kell vetni. Ehhez hozzátartozik a kvótaemelés is. A szerződés visszafelé jelent a régi kiegyezésekkel szemben. Kimutatja, hogy a kvótaemelésnek a kiegyezésbe való kapcsolása ellentétben áll a törvénnyel. Ez sérelmes dolog. Régen az ellen is tiltakoztak, hogy a parlament határozata előtt történjen meg a királyi döntés, most a kormány leköötötte magát és befejezett helyzetet teremtett. Nem ismeri el, hogy kényszerhelyzetben lett volna ebben a tekintetben a kabinet. *Hiszen a paktumban a király biztosította a státuskvótát.* Ha tehát a kiegyezést meg nem kötjük, a kvótaemelés sem lett volna lehetséges. A kvótaemelésnek semmi ellenértékét nem találja a kiegyezésben s nem lehet tudni, hogy a jövőben mily óriási áldozatokot fog jelenteni ez az emelés. Holló azt fejtegette, hogy az önálló bank volna a kvótaemelés ellenértéke. Ez ellen ő tiltakozik, mert a nemzeti bankhoz való joga a nemzetnek kétségtelen. Különben a nemzeti bankot sem látja biztosítottnak a történeti kijelentésekkel és lépésekkel, mert mire a parlamenti bizottság elvégzi munkáját, s amíg az Osztrák-Magyar Bank a szabadság meghosszabbítását kérheti, (1908. december 31.) nagy kérdés, hol leszünk mi akkor, hiszen közbül meg kell valósítani az általános választói jogot. Más módon kellene biztosítani az önálló bankot. Nem bizik abban, hogy Wekerle az önálló bankot fel akarja állítani, mert *Wekerleben volt annyi őszinteség és mindig megmondta, hogy a közös bank híve és nem óhajtja az önálló bankot.* (Mozgás.) A kormánynak le kellett volna vonnia a konzekvenciákat és ha a tárcáját annak idején a felség rendelkezésére bocsátja, megszakítva a tárgyalásokat, nyolc nap múlva jobb kiegyezést köthettek volna, mert az osztrákok bizonyára engedtek volna. *Nem szavazhatja meg a kiegyezést és Kossuth Lajosra hivatkozik, aki azt mondta: aki taposó malomba kerül, az nem jut ki onnan, mert viszi a kerék. Ő nem akar taposó malomba kerülni, ezért nem fogadja el a javaslatokat.*

Apponyi Kapacitál

Holló Lajos röviden reflektál Polónyi szavaira. A kínos hangulatban Apponyi Albert szólalt fel. Kossuth Ferenc megbízásából szól — egymond — aki betegsége miatt nem lehet jelen, de ugvis, mint aki a tanácskozások legfontosabb stádiumában résztvevő. A történetekért vállalja a teljes felelősséget, éppen úgy, mint azok a miniszterek, kiknek ez tárcájuk körébe tartozik. Az a rendelkezés, hogy a külügyminiszter köti a szerződéseket, ez csak 1917-ig szól és mint a törvény

többi rendelkezése, a szerződés lejártával megszűnik. Kijelenti a kormány, hogy ez csak így értelmezhető. Tudja, hogy az osztrák miniszterelnök ezt másként magyarázza, de ez az ő dolga. Szóló egy emberélet javát töltötte el abban a törekvésben, hogy az 1867:XII. törvényeik alapján becsületesen és utógondolat nélkül magyaráztassék a két állam viszonya. *De törekvése csődöt mondott és meggyőződött arról, hogy ezen az alapon csak a kétértelműség vizein lehet tovább uszni.* Ezért lett szóló negyvennyolcas. A kétértelműség vizein addig fogunk evezni, amíg a kiegyezéssel szakítani nem tudunk. (Éljenzés és taps.) A homály ezentul kevésbé sűrű, mert nem egy esti, hanem egy reggeli sürkületnek a világosságát jelenti. (Élénk taps.)

Wesselényi Ferenc báró: *Ilyen negyvennyolcasok!*

Apponyi Albert gróf: Áttér a kvótaemelés kérdésére. A szakítás e kérdésben már megvolt a két kormány között s azzal váltak el az osztrák kormánytól ennek kívánságára, hogy talán ne tekintsek véglegesnek a szakítást. És itt előállt az a kérdés: *meggyezés kvótaemeléssel vagy semmisével.* Megfontolták az esélyeket s ezek alapján az előbbi megoldást látták jónak. Megvolt ugyan a megállapodás a felséggel, de ez az osztrák kormányt nem kötheti, mert mit szólunk mi ahhoz, ha az osztrák császár Gessmannal vagy Pradával kötött valamely megállapodást Magyarországon akarná érvényesíteni. (Élénk tetszés.) Meggyőződhetik a párt, hogy a kormány minden leközöttetés nélkül kötött volna jobb kiegyezést, ha lehetett volna. Különben a nemzeti képviselőt ura elhatározásának és ha a nemzeti képviselő többsége azt találja, hogy helytelenül cselekedtek, akkor a legnagyobb nyugalommal fognak távozni. Aggódik a maga részéről az ország sorsáért, nem azért, mert távoznia kell. — a pótolhatatlanság eszmekörébe ugyanis még nem volt ideje magát beleélni. (Éljenzés és taps.) Megnyugvással viselte volna el a politikai bukásnak különben sem nagyon retteget sorsát, de *gyáván járt volna el az országgal szemben,* ha visszariadva a népszerűtlenségtől az országra háritotta volna azokat a bajokat, amelyek elől egymaga menekült.

Csak párthatározat!

Hozzájárul Holló határozati javaslatához. A kormány vállalta a kvótaemelés ódiómát és szólónak is az a nézete, hogy az önálló bankot meg kell valósítani. Mikor Polónyi arra célzott, hogy vannak a kabinetben, akik ellenzik a bank felállításának időpontját, reá célzott. A parlamenti bizottság arra való, hogy eloszlassa a kételyeket s ha sikerül az övét is eloszlatni, ő fog örülni legjobban. De nem lehet követelni a kormánytól, hogy kalendárium szerinti dátumokhoz szegesse le magát és legkevésbé igazságos volna ez a párt vezérével szemben, akinek óriási küzdelmébe került a bankkérdés kikapcsolása s e tekintetben az ország szabad kezének teljes biztosítása. *Elegendőnek tartja a párthatározatot,* sőt nagyobb erővel bírónak, mintha azt a képviselőház mondaná ki. Nagyobb erővel bír ez azért, mert senki sem tudja, milyen helyzetben lesz az ország a bankszabadság lejártakor. Lesz-e képviselőház, vagy nem, nem tudjuk. *Azt azonban tudjuk, hogy a függetlenségi párt meglesz.* (Lelkes éljenzés.) elveiért küzdeni fog továbbra is és megnövelt erejével elveit meg is fogja tudni valósítani. (Lelkes éljenzés és taps.)

Apponyi beszédének hatása alatt a feliratkozott szónokok nagy része elállott a főszóalástól.

Ugron javaslata

Ugron Gábor a kiegyezés megkötését feyverszűnetnek tekinti. Mondják ki — javasolta — hogy a kiegyezés ellen a párt tagjai az országgyűlésen, sem az országban ne foglaljanak állást a párt többségével szemben. Ha valakinek úgy tetszik, hogy a szavazás lelkiismeretét érintené, vonuljon félre, de aki tagja a pártnak, az nem szállhat szembe a párt elhatározásával.

— Szavazzunk! Szavazzunk! — kiáltják mindenfelől. De még vannak, kik szólni akarnak.

Gaál Gaszton lemond a mandátumáról

Gaál Gaszton: A kiegyezést megszavazza, mert azt tartja, hogy az az ország érdekében van és mivel a kiegyezés összekapcsolatott a felemelt kvótával, a maga részéről megszavazandónak tartja a felemelt kvótát is. Minthogy azonban választóitól nyert megbízatása a felemelt kvóta megszavazására öt erkölcsileg nem jogosítja fel, ezt a konfliktust úgy véli megoldani, hogy a *mandátumról lemond,* amit ezennel a pártnak bejelent. Ha választói ennek ellenére újból megválasztják, *büszkén szavazza meg a kiegyezést.* Ha pedig nem küldik vissza a parlamentbe, ez a legfényesebben igazolja, hogy helyesen jár el.

A kvótaemelés ellen

Farkasházy Zsigmond: A párt türelmetlensége dacára kénytelen felszólalni, mert álláspontjának kifejezését a maga szempontjából épp oly fontosnak tartja, mint az előtte szóló. Szeretne a javaslatok pártolónak ékesszólásával birni, melyet az ellenkező álláspont inkább megérdemelne. (Zaj.) A kiegyezést, mint az előtte szólók, kedvezőtlennek tartja és éppen az önálló vámterület kiépítése szempontjából károsnak. Ezt nem kívánja indokolni, miután a függetlenségi párt tagjai tényleg a kiegyezés megszavazására is vállalkoztak. Ellenben nem vállalkoztak semmi körülmény között a kvóta felemelésére és ha a paktum, illetve a kibontakozás egyik ára a kvótaemelés lett volna, bizonyára sokan, akik most mellette vannak, az ő nézetét vallanák. Hivatkozik arra, hogy még a 67-esek is igazolták a mostani kvóta igazságtalan és túlzott voltát. Maga a pénzügyminiszter a kvótabizottság elé terjesztett jelentésében bebizonyította, hogy a kvóta igazság szerint csak 32.78 lehetne, tehát nem annak felemelése, hanem leszállítása volna indokolt. A legveszélyesebbnek azonban éppen azt az indokolást tartja, amelyet Apponyi gróf a kvótaemelés igazolására felhozott.

A kvóta megállapítása törvény szerint csak a teherviselési képesség arányában történhetik. Ki állíthatja, hogy Magyarország teherviselési képessége 2 százalékkal emelkedett volna? Gróf Apponyi a kényszerhelyzettel magyarázza a kvótaemelést, de a számítás helyébe a kényszerhelyzetet tenni oly precedens, mely ezután minden kvótaemelést indokolhat. Épp ezért kénytelen kijelenteni, hogy a *kvótaemelés ellen kötelelenségének tartja felszólalni a parlamentben* s ha ez a függetlenségi párthoz való tartozással össze nem férőnek mondatnék ki, ebből a konzekvenciákat le fogja vonni.

Szappanos tiltakozik

Hoitsy Pál elnök: Két kérdést tesz fel: 1. elfogadjá-e a párt a kiegyezést? 2. Elfogadjá-e a párt Holló határozati javaslatát? Szavazásra még nem kerülhetett a sor, mert szőlásra emelkedett Szappanos István. A mamelukok érezték, hogy nem a kedvükre fog szólni, nem is akarták meghallgatni. De az öreg kuruc mégis beszélt. Kijelentette, hogy ötvenesztendő 48-assága után *nem hitte, hogy a kvótaemelés megszavazását fogják tőle követelni.* Szomorú dolognak tartja, hogy a függetlenségi párt többségre jutásának kvótaemelés legyen a következménye. Az a kívánsága, hogy a nemzeti bank fölött ne tárgyaljanak, hanem csinálják meg mindjárt. Ha ezt elhatározzák, kész a többit is megszavazni. (Éljenzés.)

Polónyi Géza azt óhajtja, hogy pártkérdéssé tegyék a szavazást. Apponyi Albert gróf pedig kijelenti, hogy beszédében semmi célzást se akart tenni Polónyi ellen.

Mindent megszavaztak

Ezután szavaztak s a párt többsége úgy a kiegyezést, mint Holló javaslatát elfogadta. Az értekezlet ezzel nagy zajban kilenc óra után véget ért.

Sérvbajosok! Ferdennöttek! Amputáltak!

— Az egyetlen szakszerű —
speciális orvosi rendelőintézet
E BAJ ELLEN

Pollitzer sérvambulatórium
Budapest, Kossuth Lajos-utca 8. félemelet.
Kérje ingyen „AZ EGÉSZSÉG” című orvosi művet.

Vagdalkozás a tiszti rapporton

A lefokozott dragonyos hadnagy

Bajtársai összekaszabolták

Kardot rántott a tábornokára

Egy főhadnagy is megsebesült

Véres boszu egy ítéletért

Katonakardok súlyos csapásai nyomán vér serkent ki ma, sok vér, de ezuttal nem polgároké. Dragonyostisztek egymást kaszabolták össze a jaroslai lovasdandár lovaglóliskolájában. Egy rangjavesztett hadnagy Kahn Viktor hadnagy, bosszúból karddal támadt a tábornokára, báró Gemmingen Hermannra, aki elnöke volt a becsületéről ítélkező bíróságnak, tiszti rapporton követte el a merényletet, amelynek borzalmas vagdalkozás lett a vége. A tábornoknak védelmére siettek a tisztek, kard kard után röpült ki és a nehéz vágások alatt véresen rogyott össze a vakmerő fiatalember. Az általános kaszabolásban egy főhadnagy is súlyos sebeket kapott, míg a tábornoknak nem esett semmi baja. A páratlan katonai szenzáció nem csak a jaroslai helyőrségben, hanem a hadügyminisztériumban is, ahová nyomban jelentést küldtek, izgalmas föltűnést keltett.

A hadnagyot lefokozzák

„Meggyalázta a kardbojtot“

— A Hír tudósítójának telefonjelentése. —

Jaroslau, november 11.

Az itt állomásozó 5. lovasdandárparancsnokság becsületügyi bírósága ítélethozatalra ült össze a napokban Kahn Viktor huszonhat éves dragonyos hadnagy fölött, aki a lemergi 4. dragonyosezrednél szolgált. A bíróság elnöke báró Gemmingen Hermann vezérőrnagy volt, aki az 5. lovasdandár parancsnoka. Kahn Viktor ellen a tiszti becsületbe vágó cselekményeket hoztak föl s ezek között bizonyos tisztátlan adóságok játszottak fontos szerepet. A hadnagy védekezését nem fogadták el, hanem tiszti rangjától való megfosztással büntették. Az ítéletet azzal okolták meg, hogy Kahn hadnagy érdemtelenné vált a kardbojtra, megfeledkezett a *Standesehre* parancsáról és ezért kellett degradálni. A szerencsétlen hadnagy, aki hat évvel ezelőtt került ki a kadétskolából, amelynek egyik legjobb növendéke volt, megtörtén fogadta a megsemmisítő ítéletet. Bajtársai szánakozva néztek rá, de egyiküknek se volt hozzá vigasztaló szava. Gemmingen tábornok gögösen fordult el a rangjavesztett hadnagytól.

Véres rapport

Összevagdalták a merénylő hadnagyot

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Lemberg, november 11.

Kahn Viktor boszút esküdtött báró Gemmingen vezérőrnagy ellen. Azt hitte, hogy a generális befolyásolta a becsületbíróság tagjait s ezért sujtották a legszigorubb büntetéssel. Szombaton, november kilencedikén a jaroslai lovaglóliskola fedett csarnokában reggeli rapportra gyülekeztek össze az ötödik lovasbrigádhoz tartozó tisztek. Báró Gemmingen vezérőrnagy tartotta a rapportot. A dragonyostisztek feszesen álltak a glédában és egymásután tették meg a jelentést. Mikor a generális az egyik kapitány jelentését hallgatta, berontott az előcsarnokba Kahn Viktor és kardját kihuzva, a tábornok felé rohant. Mindez egy pillanat alatt történt. A sorbanálló tisztek csak akkor ocsudtak föl meglepetésükből, mikor a lefokozott hadnagy a tábornok felé sujtott kardjával. Az ütés az ősz dandárparancsnok

fejére volt szánva, de a kard nem csaphatótt le; rohrbergi báró Schrott Henrik főhadnagy egyetlen ugrással a vezérőrnagy mellett termett és kihuzott kardjával fölfogta a vágást. Ekkor a többi tiszt is kirántotta kardját és a veszélyben forgó parancsnok védelmére sietett. Kahn bősziúten vagdalkozott, a tábornokot nem sértette kardja, de Schrott főhadnagyot súlyosan megsebesítette a fején és a mellén. Az exhadnagy is vérzett, de dühösen csapkodott tovább is, pedig most már egész csapat tiszt állt vele szemben. Német és lengyel káromkodások lármája töltötte be a csarnokot. A tisztek Kahnra velettek magukat és ahol érték, ott szabdalták. Néhány percig tartott a véres tusa; a lefokozott hadnagy számtalan sebtől elboritva, eszméletlenül bukott le a cserre. A tisztek visszahelyezték a véres kardokat és riadtan hagyták el a lovaglóliskolát. Nemsokára előhívták a 89. gyalogezred őrnagyát, amely Kahn Viktort letartóztatta. Kardját elvették és a helyőrségi kórházba szállították, ahol súlyos betegnek fekszik. Az orvosok válságosnak mondják állapotát.

A jaroslai lovaglóliskola

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Lemberg, november 11.

A hadügyminiszter rendelkezése a téli hónapokra lovaglótanfolyamot rendeztek az ötödik lovasdandárparancsnoksághoz tartozó dragonyostisztek a jaroslai helyőrségben. A parancsnoki tisztet báró Gemmingen Hermann vezérőrnagy töltötte be, aki körülbelül hatvanéves, szigorú, de nem igazságtalan katona. Kahn Viktor hadnagyot a lemergi 4. dragonyosezredtől, báró Schrott Henrik hadnagyot pedig a 15. brünni dragonyosezredtől osztották be a lovasdandár lovaglóliskolájába. A jaroslai vérengzésnél súlyosan sebesült főhadnagy körülbelül harminc-harminckétéves. Bizonyos, hogy fölgyógyulása után magasabb katonai kitüntetésben részesül. Báró Gemmingen, mint Jaroslauból jelentik, távirati jelentést küldött a véres rapportról Schönai hadügyminiszterhez.

Elégedetlenség Justh Gyula kerületében. Makón, Justh Gyula régi kerületében, mint A HIR-nek jelentik, sehogysem akarnak belenyugodni abba, hogy a függetlenségi párt támogatja a kiegyezési áruást. A polgárság elégedetlensége ma a város közgyűlésén is kifejezésre jutott. Rankl József városi képviselő bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen, amelynek működését többen a legélesebben itélték el. Nagy Károly függetlenségi pártelnök ellenindítványt tett, de ezt csak nagy erőfeszítéssel sikerült többséghez juttatni. Makó református magyar népe nem ért egyet a kieroszakolt közgyűlési bizalommal és módot keres arra, hogy a polgárság igazi hangulatát kifejezésre juttassák.

A gondolat szabadsága. A vidéki nyomdatulajdonosok két évvel ezelőtt emlékiratot nyújtottak át a kereskedelmi kormánynak, az ipartörvény és a sajtótörvény revízióját kérve. Ma külötségg sürgette meg Sztérényi államtitkernál az elintézését. Sztérényi kijelentette, hogy a reformokon most dolgoznak; Magyarországon gondolni sem lehet olyan sajtóreformra, amely a gondolat szabadságát a legtávolabbról is korlátozni akarná. A sajtónak csupán iparilag üzött visszaéléseit kell megszüntetni.

A HIR

A szerelem örültje

Mádi Kovács Béla a Lipótmezőn

Jelentette A Hír, hogy Mádi Kovács Béla pénzügyminiszteri titkárt elbocsátották a Schwartzter-féle szanatóriumból, ahova azért vitette a családja, mert egy uriaszonyt maniakus szerelmével zaklatott. A szerencsétlen ifjuért édesatyja, Mádi Kovács László abaujtornamegyei földbirtokos vállalt kezességet. Kötelezte magát, hogy őrizet alatt tartja és ápolót rendel mellé. Néhány napig a szerelem bolondja meglehetősen eszösen viselkedett. Ma este azonban erőszakkal eltávolította az ápolóját és így ismét veszedelmessé vált. Atyja kétségbeesetten jelentette ezt ma este a rendőrségnek s kérte, hogy vizsgálják meg a fiát körülményesen.

Rónay dr. rendőrorvos nyomban kihajtatott a Károly-körut 12. száma alá, ahol a szerencsétlen fiatalember lakott. Magyar Kossa, Pintér és Pólya detektívek kísérték az orvost. Mády-Kovács már ágyban feküdt. Mikor megtudta, miről van szó, felugrott és azt kiáltotta:

— Csak az erőszaknak engedek!

Rónay dr. erre felhívta a házmeztört és megvizsgálta a szerelem bolondját. Konstatálta, hogy a viharvert ifju köz- és önvészélyes. A detektívek és a házmeztört nagynehezen betuszkolták Mádi-Kovácsot egy mentőkocsiba és a főkapitányságra vitték, ahol újból alaposan megvizsgálták és megállapították, hogy az ifju köz- és önvészélyes örült. Kivitték a lipótmezői örültk házába.

A tanítók fizetése. Az állami néptanítók hosszas és kétségbeesett kérések, követelések után elérték végre, hogy a megbízott tanítók fizetését ez év szeptemberétől számítva 1000—1200 koronára emelte a főváros. Ez a fizetésrendezés azonban csak papíron van meg a mai napig. Már a novembert nyögjük s a tanítók még a szagát sem érzik a többletnek. A tanítók a fizeteskülönbözet kiutalása ügyében küldöttséget akarnak meneszteni a kultusz- és belügyminisztériumokhoz. E végből holnap, kedden este hat órakor gyűlés lesz a Magyar Tanítók Otthonában. A tanítógyűlés elnöke Stefka Jenő.

Lóhus. A középiskolák számára írt történelem-tankönyvekben is meg van írva, hogy az ostromállapotban levő városokban a mészárosok lóhust mértek ki. Budapest is ostromállapotban van. Kegyetlen ellenségek törtek a városra: az éhség, a szénhiány és a lakásuzsora. Mától fogva a fővárosban is árulnak lóhust, a város a III., IX. és X. kerületben lóhuskimérest rendezett be. Olesó és tiszta húshoz jut így a közönség; orvosok és hatóságok igazolják, hogy a lóhus éppen olyan tápláló és csak olyan egészséges, mint a marhahus. Csak el ne következzék ezzel a konfliktus omnibuszlovak alkonyja.

Rohoska kérvényt dob. A képviselőház mai ülésén, egy unalmas kormányparti szónoklat közben iratesomó röpült le a másodemeleti karzatról. Egy képviselő fölszedte a papírost és átadta Darányi miniszternek, aki viszont Sztérényi államtitkárhoz továbbította. A paksaméta ugyanis kérvényt rejtegetett, amelyben Rohoska József asztalossegéd panaszolja el az ő keserves sorsát. Elmondja, hogy az asztalos-sztrájk alkalmával sztrájkterő volt és a mesterek most nem méltányolják ezt a szolgálatát. Sehol sem kap munkát és családjával nyomorog. Segítsen rajta a kormány. Sztérényi magával vitte a kérvényt a minisztériumba.

Letartóztatás a tengerparton. Közölte A Hír, hogy Fratrics Gyula és István marhahajcsárók négyezerkét százhat koronát sikasztottak a fővárosi közvágóhidon s aztán megszöktek. Amerikába igyekeztek, de a rendőrség távirati intézkedésére Brémában elfogták őket, mielőtt egy Oceánjáró hajóra felszálltak volna. A károsultak: Tóth György és Borzsing Lázár rákospalotai, Fuchs Béla, Weisz Jakab, Balogh Pál újpesti, Viléz Lajos és Kalina József főthi mészárosok.

A HIR

Merénylet a törvényszéken

Vádoltak és börtönörök harca

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, november 11.

A bécsi esküdtszéken vasárnap véres botrányt rendezett két veszedelmes betörő, akiket a bíróság hatrendbeli betörésért három évi nehéz fogságra és a büntetés eltöltése után kényszer-munkára ítélte. Wimmer János huszonkétéves kocsis és a vele egykoru Trinkl János cipészességét az elítélte, akik nem akartak belenyugodni abba, hogy a törvényszék a börtönbüntetésen kívül még kényszermunkára is elítélte őket. Az ítélet kihirdetése közben, mintha összebeszéltek volna, szó nélkül ülve maradt a két vádlott, mikor pedig az elnök befejezte az ítélet kihirdetését, Wimmer indulatosan kiáltott feléje:

A börtönbüntetést elfogadom, de a kényszert nem! Engem három évre besoroztak, de kényszer-munkára nem fognak elvinni soha!

Ebben a pillanatban a közönség soraiban, a hol a vádlottaknak sok barátjuk és hozzátartozójuk is megjelent, hangos jajveszékésben tört ki egy nő, akiről később kiderült, hogy az elítélte Wimmer nővére. Az asszony heves gesztusok kíséretében, magából kikelt arccal ordította az elnök felé:

— Ez nem járja. Ez nem igazság!

Az elnök felszólította a teremőröket, hogy állítsák helyre a nyugalmat, mire Trinkl az elnöki emelvény felé rohant és vad hadonászással fenyegette az elnököt:

— Maga diktálta az ítéletet az esküdteknek, ezért meglakol!

Trinkl dühösen ütésre emelte kezét, mikor az egyik börtönör feléje közeledett, hogy a merénylőt megfékezze. Ekkor felugrott Wimmer, a másik elítélte, nyakon ragadta a börtönört és elvette a kardját. A börtönörök odarohantak, hogy lefegyverezzék, de Wimmer a kihúzott karddal hadonászott és több börtönört megsebesített. Ezalatt Trinkl az elnökkel viaskodott, aki csak az esküdtek közbelépésének köszönhetően, hogy a merénylet meghiusult. Wimmert négy börtönör fogta le nagykeservesen, a kardot elvették tőle és megkötötték. A társát is összekötött kezekkel távolították el a tárgyalóteremből, ahol a véres merénylet nagy izgalmat okozott. A viaskodásban a két betörő is megsérült, de a börtönörök sérülése jelentékenyebb.

Rablók a kaszárnyában. A munkácsi 11. honvédelmi parancsnok ma táviratozott a főkapitányságra, hogy az ottani kezeletbizottság kézipénztárát ládától együtt ellopták. A ládában nemcsak pénz, de értéktárgyak is voltak. Budapesti detektívek nyomoznak ország-szerte. Minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy a rablást katonák követték el.

A Pista komornyik megházasodott. A Pista komornyik, Kossuth Ferenc régi, hűséges szolgája, a derék Vida István bucsut mondott a legényéletnek és megházasodott. Tegnap volt az esküvője a terézvárosi plébánia templomban — Kertész Irma kisasszonnyal. Az esküvőn előkelő, díszes vendégek voltak jelen, mert Pista komornyik nevezetes személyiség és nagy a népszerűsége. Ott volt az esküvőn Szerényi József államtitkár, Szatmári Mór országgyűlési képviselő, Tormay Géza, Pallyay Sándor titkárok és még sokan mások. Kossuth Ferencet a betegsége akadályozta a megjelenésben. Az új párnak sokan gratuláltak a politikusok közül.

Pénzgyártó cigányok. Nagyváradról táviratozzák: Mezőtelegden ma elfogtak egy csapat kőboregányt a Kolompár-családból. A cigányok több ezer koronát csaltak ki Lekesdi kisbírótól és több környékbeli gazdától egy pénzhamisító prés beszerzésére és el is kezdték az aranyat gyártani. A csendőrség nyomára jött a csalásnak és hosszas hajszá után elfogta a cigányokat.

Zavaros a kaposvári vízvezeték

Ötvenezerkoronás család

Letartóztattak egy nagyvállalkozót

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Kaposvár, november 11.

Nagy botrányt pattant ki ma délelőtt a polgármesteri hivatalban. A szenzációs eset szoros összefüggésben van a városi vízvezeték hosszasan vajudó ügyével, mely már több ízben foglalkoztatta Kaposvár közönségét. A város másfél évvel ezelőtt vízvezetékét építtette, ez azonban még nem készült el teljesen. Az építkezést Herczeg Hugó ismert pécsi vállalkozó-cég nyerte el. A cég főnöke, Herczeg Hugó azóta Kaposvárott tartózkodik és személyesen vezeti a munkálatokat. Herczeg Hugó élénk szerepet játszott a város társadalmában, amely szívesen fogadta a Pécsről idetelepedett előkelő pénzembert. Éppen ezért kinos feltűnést keltett ma város-szerte az a hír, hogy Herczeget a rendőrség letartóztatta. A polgármesteri hivatalhoz tegnap névtelen följelentés érkezett. Az volt benne, hogy Herczeg Hugó a vízvezeték költségvetését, amelyet a város irattárában őriznek, egy tisztviselő segítségével meg-hamisította olyformán, hogy az egyes tételeket kijavíttatta. Ez által ötvenezer korona kára lett volna a városnak. Varga Lajos dr. rendőrkapitány azonnal kihallgatta a vállalkozót, aki eleinte tagadott mindent, de azután töredelmes vallomást tett. Megvallotta, hogy a költségvetést tényleg meghamisította s erre a célra huszezer koronát fordított, hogy megvesztegethesse az irattári tisztviselőket. A vizsgálatot a legnagyobb titokban tartja a rendőrség, annyi azonban már kiszivárgott, hogy sok ember van belekeverve a dologba. Herczeg kihallgatása estig tartott s ekkor Varga főkapitány letartóztatta és az ügyesség fogházába kísértette a teljesen megtört embert Herczeg a letartóztatás ellen felfolyamodást jelentett be, holnap fog vele foglalkozni a kaposvári törvényszék vádtanácsa. A vállalkozó családja ötvenezer korona óvadékat ajánlott fel arra az esetre, hogyha Herczeget szabadonbocsátják. Kaposvárott az eset óriási szenzációt keltett. Mindenki csak erről beszél. Nagy a felháborodás a városi tisztikar ellen, amelyet könnyelműséggel vádol a közönség. Hír szerint holnap újabb leleplezések lesznek.

Élelmiszer-hamisítók. Még azt is! Az élelmiszer-uzsorások, akik úgy csüngenek a városban, mint a piócák a beteg testén, az aranyakkal fizetett kenyert, tejet, húst megmérgezik. Egyszerre akarnak végezni velünk és a pénzünköt és egészségünket rabolják el. Ma a székesfőváros közigazgatási bizottsága husz kávémérőt, kávést, tejkereskedőt és egyéb élelmiszerkereskedőt ítelt pénzbírságra. Minden büntetés enyhe, amely a város gyilkosait sújtja. Egyszer és mindenkorra számoljon le velük a tanács!

Lukácsy Sándor meghalt. Lukácsy Sándor, az ismert színműíró, a Népszínház volt főrendezője tegnap délelőtt hetvenkétéves korában meghalt a Rókus-kórházban. Lukácsy Sándor, aki szorgalmas munkása volt a magyar népszínműirodalomnak és több darabjával szép sikert ért el, már hosszabb idő óta betegeskedett. Sajat kívánságára nemrég beszállították a Rókus-kórházba, ahol tegnap megváltotta súlyos szenvedéseitől a halál. Holttestét a kerepesi-úti temető halottas házában ravatalozták fel, innen temetik kedden délután négy órakor.

Halálra szánt ápolónő. Cserepes Mariska ápolónő dr. Herczel Manó szanatóriumában, amely a városligeti fasorban van, morfiom-injekciókkal megmérgezte magát. Esméletlenül, súlyos betegnek került a Rókus-kórházba. A huszonhároméves nő már napok óta életuntságot emlegetett, de hogy mi volt az okeseredésének oka, azt nem tudják, vagy nem akarják elárulni. Egyik barátja szerelmi bánatot említett a tett okául.

A Terézváros adópanamája. Megírtuk, hogy Bosnyákovits Jánost, a terézvárosi adóhivatalnál alkalmazott számsegédet megfosztották állásától, mert gazdag adózó polgárokkal összejátszva, nagy összeg erejéig károsította meg a várost. Hivatalos helyről azt közlik most velünk, hogy Bosnyákovits adópénzeket nem szedhetett föl, az ő manipulációja csakis magánfelek megkárosítására irányult, kiket azzal a mesével ültetett fel, hogy van egy titkos pénzügyminiszteri rendelet, melynek értelmében, ha a fél az exlex alatt felmerült adótarozásának egy bizonyos hányadát egyszerre lefizeti, akkor a többi egy ugynevezett leszámoló bizottság elengedi. Ezt Bosnyákovits csakis a hozzáforduló ismerősöknek, az ő bizalmasa, dr. Jambrik Gyula ügyvédjelölt szintén a saját ismerőseinek, többnyire igen előkelő cégek fejeinek sugta meg.

Eltemették a tizennegyedik áldozatot. A csernovai zendülés tizennegyedik halottját, a szerencsétlen Fulla Józsefet tegnap délután temették el a rákoskereszturi temetőben. Fulla Józsefet fején találta a csendőrgolyó s a szegény ember nem akarta alávetni magát az operációnak. Csütörtökön halt meg rettentő kínlódás után. Temetésén a tót izgatók nagy műkönyhullatást csaptak. A nemzetiségi párt koszorút küldött a koporsójára. A sírnál a tót képviselőjének nevében Bella Mátyás képviselő beszélt. Valóságos lázító beszéd volt, telve a legdurvább magyarellenes kirohanásokkal. A budapesti csel Szokol-egyesület elnöke mondott ezután néhány bucsuzató szót, a közönség pedig elnekelte a Ki az igazságért lángol kezdetű tót izgató dalt. A temetésen megjelentek a budapesti tót egyesületek küldöttei, ott volt Ivánka Milán a bazini kerület képviselője is. A rendőrség óvintézkedéseket tett, hogy az esetleges rendzavarásokat meggátolja, de erre nem volt szükség. A Rókus-kórházban még három sebesültet ápolnak: két férfit és egy nőt. Ezek már túl vannak a veszélyen.

Tűz az Andrássy-uton. Ma éjszaka Kastner Adolfnak az Andrássy-ut 33. száma alatt levő kézműüzletében tűz ütött ki. A tüzlöttség hamar ott termett és rövid idő alatt eloltotta a tüzet. A kár így is körülbelül ötezer koronára rug. A tűz keletkezésének okát eddig nem tudták megállapítani.

Kamarai titkárválasztás Aradon. Az aradi kereskedelmi és iparkamarába Edvi Illés László helyére Zima Tibor lapszerkesztőt, a vidéki hírlapírói kar egyik kiváló tagját választották meg titkárnak. Zima két éven át az aradi ipartestület titkára volt és a jelentékeny előlépéssel nagy tudását és széles látókörét jutalmazták.

Dijtalan gépirásoktatás az összes írógéprendszereken. Magyar, német gyorsírás, kereskedelmi szaktantárgyak elsődrendű tanerők vezetése mellett. Szokszorosító tanfolyamok. Copying Office. A sokszorosító osztály elvállal költségvetések, periratok, levelek, kéziratok stb. leírását és sokszorosítását. Mérsékelt árak, pontos és szép munka. Prospektust küld a Stenográfia orsz. Gábelsberger gyorsíró- és gépiróiskola. Váci-körut 33. (Azelőtt Kazinczy-u. 8.)

Sakálók a szeparében. Ily című tudósítá-sunkban szombaton hírt adtunk Buchinger Izidor uzsorás letartóztatásáról. Szó esett ebben Meister Sándor cukorkaárusról is, aki állítólag a megkárosított fiatalembert rávette volna szülei szönyegeinek eladására. Utólag meggyőződést szerezünk arról, hogy ezt a hírt tévesen közölték velünk, mert Meister a szóban forgó dologban teljesen ártatlan.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ patent
HASZAJTÓSZER

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használatát által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő fiúom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT-Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógyszárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

TÁVIRAT TELEFON

A német császár Angliában A Hohenzollern viszontagságai

London, november 11.

Rendkívül sűrű ködben, nagy ügygyelbajjal érkezett ma a *Hohenzollern* hajó *Wight* szigetéhez. A hajót több német cirkáló kísérte és a *Hohenzollern* nem magában Portsmouthban, hanem onnan tizenöt mérföldnyire kötött ki. Az egészségtelen időjárás nagy aggodalommal tölti el *Vilmos császárt*, aki még mindig rekedt és az influenza tünetei között indult utnak. Egész éjjel angol torpedók cirkáltak óvatosan a német hajók körül, hogy az arra járó gőzöket eltérítsék, nehogy a nagy köd miatt összeütközés legyen. Gróf *Melternich* német nagykövet is egész éjjel a tengeren bolyongott, míg végre reggel elérte a *Hohenzollern*-t.

Portsmouth, november 11.

A német császári pár fogadására a kikötőben két diszórseget állítottak fel, azonkívül megjelentek ott a katonai és a polgári hatóságok fejei. A *Hohenzollern* félkettőkor futott be a kikötőbe. A kikötőben és a part mellett álló hadihajók a német császár jachtját a szokásos üdvözlésekkel fogadták.

London, november 11.

Nagy feltűnést kelt *Vilmos császár* látogatása alkalmából egy tengerészeti parancsnok megfoghatatlan viselkedése. Ugy történt az eset, hogy lord *Beresford*, az első cirkáló hajóraj parancsnoka elrendelte, hogy a hadihajók siessenek vissza a gyakorlatokról teljes diszben a német császár üdvözlésére. Ezt a parancsot sir *Percy Scott* ellentengernagy a következő jelekkel adta a hadihajók parancsnokainak tudtára: A mázolás sürgősebb, mint a lövés gyakorlat. *Siessetek a mázolásal*, hogy november nyolcadikán csinosak legyetek, ha visszatértek a kikötőbe. Lord *Beresford* megtudta a furcsa parancsot s vizsgálatot rendelt el sir *Percy Scott* ellen engedelmesség és fegyvelemszegés miatt s elrendelte, hogy a jelzéseket a napiparancsok könyvéből haladéktalanul töröljék. A furcsa afférnek a katonai törvényszék előtt lesz folytatása.

Portsmouth, november 11.

A német császári pár korábban érkezett be, mint remélték, mert tekintve, hogy a köd hirtelen eloszlott, a hajó tetemesen fokozhatta gyorsaságát. A diszkisérlet, valamint a császári pár fogadására egybegyűlt városatyák, akik a kikötőből már eltávoloztak volt, sietve visszatértek. A portsmouthi polgármester üdvözlő feliratot nyújtott át a császárnak, aki ezért köszönetet mondott.

Windsor, november 11.

A német császári pár fogadására *Edward* király porosz gárda-dragonos egyenruhában jelent meg a pályaudvaron. A császári pár megérkezésekor a zenekar a német himnuszt játszotta. *Vilmos császár*, aki angol tengernagy egyenruhát viselt, tárt karokkal sietett az uralkodó elé. A két államfő szívélyesen megölelte egymást és kezét szorították. *Edward* király ezután a császárnét üdvözlölte és mindkét orcáját megcsókolta. Ugyanígy üdvözlölte a császárt az angol királynét. A két uralkodó ezután ellépett a diszszázad előtt, majd a váróterembe mentek, ahol a megjelent fejedelmi személyek várakoztak. Innen valamennyien a kastélyba mentek. Szemtanuk jelentése szerint a fogadás oly szívélyes volt, a minőben eleddig uralkodónak alig volt része. A császár igen jó hangulatban volt és éppenséggel nem látszott meg rajta, hogy beteg. A kastélyban a császári és királyi párok együtt teáztak.

Öngyilkosság a vonaton

Kaposvár, november 11.

Filadelfia Jenő, *Festetich* Tasziló gróf gazdasági őrmezei állomás előtt a vonaton agyonlőtte magát.

A cettinjei bombák Százötven embert letartóztattak

Cettinje, november 11.

Vasojevicsben ma letartóztatták *Vukajlov-Pantovich* Andrija török alattvalót. A foglyot megmotozták és hat bombát találtak nála. Azt hiszik, hogy a letartóztatott barátja és cinkostársa *Tschulafics* Bozónak, a Belgrádba vándorolt egykori montenegrói követnek.

Cettinje, november 11.

A hivatalos lapban a kormány egy kommunikét tett közzé, amelyben kijelenti, hogy egy gonoszított tervét fedezték fel, amely Montenegro nézve szörnyű következményekkel járhatott volna és a melynek híre minden montenegrói hazafit fölháborodással töltött el. A kommuniké tartalmazza ezenkívül a már ismeretes részleteket. Az egész országban nagy a felháborodás a gonosz terv szerzői ellen.

Cettinje, november 11.

A letartóztatott *Rojkovic*s betűszedő valomása alapján százötven embert elfogtak, akiknek részük volt a *Nikita* fejedelem ellen forralt összeesküvésben. A letartóztatottak között a fejedelemnek három rokona is van.

Az utolsó út

Egy kereskedő rejtelmes halála

Kaposvár, november 11.

Pollák Mór tihanyi kereskedő nagyobb öszszeggel Osztopánba érkezett, hogy egy házat és üzletet átvegyen. Alkudozás közben hajadonfövel kiment a szobából és nem tért többé vissza. Holttestét másnap a kutban találták meg. A csendőrség nyomozást indított, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e.

A csernovai vérengzés

Készültek a zendülésre

Rózsahegy, november 11.

Duhovics Béla, a rózsahegy törvény-szék vizsgálóbírója befejezte a csernovai vérengzés miatt letartóztatott tizennyolc vizsgálói fogoly kihallgatását. A vádlottak valomásából kiderült, hogy a lázadást természetesen készítették elő. *Hlinka* András nővére: *Fulla* Györgyné a véres nap reggelén bejárta az utcákat és így lázította a népet:

— Készüljétek, már jönnek! A csendőroktől ne féljétek, azoknak nem szabad löni.

A legtöbb vádlott beismerte, hogy része volt a zendülés előkészítésében, de a legfőbb felbujtó nevét titkolják.

A lázító amerikai

Letartóztatták a határon

Poprád, november 11.

Polakovits Ferenc csikágói amerikai ez év július havában a turócszentmártoni zászlóvivő küldöttség tagjaként Magyarországra jött s azóta a dobri kerületben állandóan izgatott. A trsztenai határrendőrség *Polakovits*ot tegnap sulyos gyanuokok alapján Szalanicán letartóztatta és a rózsahegy ügyészséghez kísérte. Megmotozásakor különböző röpiratokat, lázító verseket és 6000 korona liga-pénzt találtak nála.

A dollárkirályné és a magyar gróf

Nem akarják megáldani őket

Newyork, november 11.

Miss *Gladys Vanderbilt* és gróf *Széchényi László* házasságát újabb akadályok nehezítik. *Forley* newyorki érsek ugyanis nem akarja megáldani a protestáns miss és a katolikus gróf házasságát, sőt egyházkerülete valamennyi papjának megtiltotta, hogy összeadják a mátkapárt.

Bezárták a párisi egyetemet Harc a vidékiek ellen

Páris, november 11.

A közoktatási miniszter bezáratta az orvosegyetemet és december 31-éig szünetelni fognak az előadások. Az egyetem bezárásának az lesz a következménye, hogy ezernél több orvostanhallgató elveszt egy félét. A múlt héten ugyanis az orvosi fakultáson a diákok nagy tüntetést rendeztek két új tanár ellen, akik vidékről jöttek a párisi egyetemre; az orvostanhallgatók záptojásokkal, burgonyákkal és rothadt almákkal hajigálták meg a két új tanárt. Azért tüntettek ellenük, mert a párisi kiváló magántanár-orvosok nem akartak pályázni a megüresedett két tanszékre, mivel a közoktatási miniszter feltétlenül azt kötötte ki, hogy a kinevezendő tanárok nem folytathatnak orvosi praxist. A közoktatási miniszterium ezért két vidéki pályázóval töltötte be a két tanszékét s e miatt a párisi orvostanárak között nagy lett az elkeseredés, az orvostanhallgatók pedig bosszút esküdtek a vidékről felkerült két új tanár ellen.

Gyermekek pusztulása Rákosligeten

Difteritisz és vörheny. Két halott. Naponta nyolc beteg. És még mindig nem zárták be az iskolát. Ötszáz gyermek veszedelme

A fővároshoz jó negyedórnyira fekvő *Rákosliget* nyaralótelepen, mint *A Hír* tudósítója jelenti, kétségbeejtő helyzetbe jutott mintegy ötszáz — kiseddóvóba és elemi iskolába járó — gyermek élete. Két hét óta járványszerűleg lépett fel a vörheny és a difteritisz, amely nemcsak a telepen lakó szülők gyermekeit fenyegeti, hanem a budapestieket is, minthogy *Rákosliget*-ről nagyon sok gyermek jár a fővárosi iskolákba is. A hatóság mindeddig nem tett semmit, dühöng a járvány és az iskola nyitva van. Két gyermek meghalt s naponta hatan—nyolcan betegeznek meg.

Ebben az iskolai évben a kiseddóvóba százhuszonhét, a hatosztályu elemi iskolába pedig háromszáz gyermeket irattak be. A múlt héten a kiseddóvóból kilencvenheten, a népiskolából ötvenen—hatvanan hiányoztak, akiket az aggodó szülők nem mertek hazulról elereszteni. Ilyen körülmények között méltán azt hihetné mindenki, hogy a hatóság az iskolákat nyomban bezáratta.

Ámde éppen ez nem történt meg mind máig, holott az állami iskolák igazgatójának, *Oberla* Jánosnak kötelességszerű jelentésére az iskolák gondnoksági elnöke, *Szabó* Endre író, most már másodizben kérte az előjáráságtól. S bár az iskolák bezárását sem a rákosligeti előjáróság, sem az illetékes gödöllői főszolgabírói hivatal nem rendelte el, a községi orvos mégis jónak látta a szülőknek azt a tanácsot adni, hogy ne küldjék gyermekeiket az iskolába, amint ő ezt a saját gyermekeivel is teszi. A hatóság közönye annál érthetlenebb, mert nemrég két gyermeknek járványos megbetegedése után nyomban beszüntették a tanítást. Most két gyermek halála sem elegendő ehhez.

Mi más fontosabb dolga lehet a gödöllői főszolgabírónak, mint ötszáz gyermek életének megmentése? A közegészségügy hirneve korántsem olyan fényes, hogy a rákosligeti esethez hasonló botrányos késedelem meglepne bennünket, de az istenért, legyen már egy kis emberi érzés az ólomlábon járó közigazgatásnak. Hiszen itt nincs semmi politika, — nem kell megijedni.

Kifosztott uriasszony

Csalók és zsarolók bandája

Gál Lipót hitelszövetkezeti könyvvezető a budapesti rendőrség börtönébe került, mivel agyafurt módon becsapta Polgáry Karola asszonyt. Az esetnek számos részletét, mintha valami bohózatból szedték volna ki; de több olyan is akad, amelyik hatásos fejezete lehetne a legkorrektebb angol bűnügyi regényeknek.

Az urinó apja gömörmezei földbirtokos meg árvaszéki elnök volt. Halála után elszegényedett a familia. Polgáry Karolát a nőtestvérével együtt budapesti nagynénje vette magához. A Dob-utca 21. száma alatt levő házát rájuk hagyta, azzal a kikötéssel, hogy csak a férjhezmenés után rendelkezhetnek szabadon a vagyonnal. Polgáry Karolára százhuszezer koronányi rész jutott s a házbér hétezeröttszáz koronát hozott, de ez nem fődözte a nagyigényű lány kiadásait. Nemsokára híre futott, hogy pénzre van szüksége s körülvették a mohó ügynökök. Hagymási Jenő ügynök, aki a házban lakott, azt ajánlotta, hogy vásároljon egy férjet s aztán szabadon rendelkezhetik. Az ügynök szerzett is műférjet Máhr Ignác Ferenc vasügynök személyében. Kikötötték, hogy négyezeröttszáz koronát kap, megesküsznek, aztán nyomban megindul a válópör s Máhr eltakarodik, a nélkül, hogy a férjek jogait élvezné.

Nyelbeittették a furcsa üzletet s a kisasszonyfeleségnek első dolga volt, hogy ékszereket vásároljon, Hagymási elvezette a Gyár-utca 10. száma alá Feleki-testvérek üzletébe, ahol bemutatta Gál Lipótot, a VI. kerületi takarékos és hitelegylet, mint szövetkezeti könyvvezetőjét. Ez mindjárt a nyakába sózott különböző ékszereket ötezer koronáért. Több váltót kapott. Másnap s később még egész csomó ékszert vétetett az urinóval nyolcezeröttszáz koronáért. Majd börzeügyletekre is rávette, amelyekből több ezer korona veszteség-differencia támadt. Amikor lejáróban voltak a váltók, Gálék proponálták az adósságok konvertálását. Szereznek — így mesélték — harmincezer koronát s ebből nyolcezer koronát kap az urinó készpénzben, a többi pedig a váltótartozás rendezésére fordítják. Üres ivet raktak elébe, hogy írja alá, „erre írjuk föl a váltók jegyzékét, mert szükség van erre a kölesönél.” Polgáry Karola aláírta s aztán vidékre utazott. Később tudta meg, hogy mennyire becsapták. Kiderült, hogy a tizenötezer koronára becsült ékszerek négyezret sem érnek. Az urinó aztán Grosz László ügynökhöz fordult, de ezzel sem boldogult. Fölkereste dr. Dési Gézát, a ki-tünnő fiskálist, aki alaposan utána nézett a dolgoknak s megdöbbenő tapasztalást tett. Értésítette Polgáry Karolát, hogy a házra bekebeleztek harmincezer koronát. Gálék a kicsalt ivre betáblázó engedelmet fabrikáltak s Gál rokona, özvegy Tsuk Miksáné esernyőgyáros nevében megterhelték a dob-utcai házat harmincezer koronával. Gál azt is kieszközölte, hogy az urinó bizon rá még tizezerkoronás kölesön szerzését. Ujabb tizezer táblázatott be, de csak háromezerkétszázat adott át a hölgynek, a többi megtartotta „az ékszerek ára fejében.” De az ékszerváltókat se adták vissza, betáblázták a tizezerkoronás kölesönt, öt-ezerszáz korona váltótartozást, kétezerhétszáz korona börzedifferenciát stb. Gál az egyik kölesönt peresítette is, sőt végrehajtást vezetett a házra s november 9-ikén megvették a házrész az értéke feléért. Mindennek a tetejébe az egész összeget fölemésztették a költségek s az urinó egy fillért se kapott.

Dr. Dési Géza ügyvéd a szerencsétlen hölgy nevében följelentést tett. Egrý Péter Pál rendőrkapitány beidézte Gált és hosszas kihallgatás után letartóztatta okirathamisítás, uzsora és csalás miatt. A könyvvezető elkeseredve mondta:

— Erkölcsi halottá tesznek. Ha kiszabadulok, öngyilkossá leszek.

A felesége tullicitálta. Izgalmas jelenet után így fenyegetőzött:

— Ha az én uramat ki nem eresztik, az egész családot kiirtom.

Gált ma délután átvitték az ügyészség fogházába. Családja minden követ megmozgat, hogy kiszabadíthassa.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ • ZENE • KÉP • KÖNYV

* **A Népszínház-Vigopera szenzációi.** A *Báلكirálynő* szombati bemutatóján kezdi meg Kúry Klára, mint a *Népszínház* állandó vendége új szereplését a mostani vezetés alatt, amely számára az első darabban művészetéhez és egyéniségéhez kiválóan illő feladatot választott. A *Népszínház-Vigopera* szinpadán az utolsó próbák folynak a rendkívüli hatásának ígérkező *Báلكirálynő*-ből, amely két felvonásban szöveg, zene és kiállítás dolgában egyaránt a kipróbált sikerek jegyében indul. A *szombati bemutató előadás kivételesen félnyolc órakor kezdődik*, vasárnap-tól kezdve azonban a *Báلكirálynő* előadásainak kezdete is, mint a *Népszínház-Vigopera*-ban rendszeren, nyolc óra. Jegyek a nagy érdeklődéssel várt darabra már válthatók a színház elővételi pénztáránál és a Bárd-cég jegyirodáiban. Vasárnap reggel már a szombati bemutatóra a páholyok legnagyobb részét és a földszinti és emeleti helyek nagy részét szétkapkodták. Vasárnapra és hétfőre is tömegesen viszik a jegyeket. Szerdán az előre hirdetett *Carmen* helyett az igazgatóság a *Sárga dominót* tűzte műsorra. *Pénteken* ismét *Blaha*-estéje lesz a *Népszínház*-nak. A *Falurossza* megy és az illusztris vendégművésznő Finum Rózi híres szerepét játssza. A *Denevér* csütörtöki előadása számára külön szenzációt szerzett Mader igazgató. Schmedes Erik, a nagy bécsi énekeshíresség lép fel a második felvonásbeli hangverseny keretében. Schmedes műsorán a *Tosca* harmadik felvonásának nagy áriája s a *Walkür* tavaszadala is szerepel. Csütörtökön délután lesz az első ifjúsági előadás az idén. A *Bolond Istók* kerül színre mérsékelt helyarákon. Mader igazgató az összes iskolának küldött meghívót. Az ifjúsági előadás három órakor kezdődik.

* **Az Ördög.** A Vigszínház mult szezonjának legnagyobb sikerét, Molnár Ferenc *Ördög* című szenzációs darabját tegnap este fölújította a színház. Az Ördög repízét zsufolt ház nézte végig, a közönség egész este egy premiér hangulatában ünnepelte a darab költői, pompás jeleneteit, tüzes ötleteit és Az Ördög két főszereplőjét, *Varsányi Irént* és *Hegedüs Gyulát*. Molnár Ferenc darabja a mostani szezonnak is nagy erőssége lesz.

* **Kiss József.** Az élők közt a legelső költőnk, Kiss József ez idén éri meg írói működésének negyven esztendő évfordulóját. Az irodalom és az egész ország készül Kiss József ünneplésére. A Petőfi-Társaság, amelynek egyik legrégebbi tagja, diszgyűlést rendez a jubileum alkalmából. Tegnap a társulat küldöttsége *Endrődy* Sándor alelnök vezetésével felkereste Kiss Józsefet és meghívta a decemberi ünnepségre. Az ősz költő elfogadta a meghívást és megígérte, hogy abból az alkalomból visszaemlékezéseket és néhány újabb költeményt fog felolvasni. A Petőfi-Társaság ülése rendkívül nagyarányúnak és fényesnek ígérkezik.

* **A Denevér új szereplőkkel.** A Népszínház-Vigopera tegnapi *Denevér* előadása részben új szereplőkkel került színre. Adél szerepét *Della* Donna vette át, ki különösen szép énekével aratott tetszést. Sikere volt a másik új szereplőnek, *Dobsz* Margitnak is, ki szép énekével és közvetlen játékaival tűnt fel.

* **A garni.** A Budapesti Cabaret egyik legnépszerűbb és legjobb műsorszámára *A garni* című dal, ma megjelent a Zipsér és König-cég kiadásában. A *garni* elmés finom szövege *Szép Ernő* tollából való; friss, hangulatos muzsikáját *Stephanidesz* Károly írta. Ára egy korona nyolcvan fillér.

* **Budapesti Cabaret Színház.** Az aktualitásokkal kibővített nagysikerű novemberi műsor kerül minden este előadásra a „Budapesti Cabaret Színház”-ban. A husz új cabaret-számot, élükön *László Rózsival* és *Ferenci Károly*-lyal a legkiválóbb Cabaret-művészek és művésznők adják elő.

* **Zacconi a Vigszínházban.** Olyan sokféle jót írtak már róla előkelő, sőt diplomás tollak, hogy teljesen céltalan dolog. *Zacconiról* kritikát szerkeszteni. Ezzel tisztában voltam ma este a Vigszínházban és ez bizonyos fájdalmas kedvetlenséggel töltött el. Talán már én is megdicsérem tavaly, vagy két esztendővel ezelőtt, az idén azonban, most, ma este a Vigszínházban, a *Becs-telenek*-ben őszintén nem tetszett. Átlátszó, ravasz, kicsinyes, hamis, sőt mulatságos volt. Ahogy a keze reszket, ahogy sir, énekel, dadog és letépi magáról a gallért, nyakkendőt, egy szava, egy mozdulata sem igaz és őszinte. Így ma már csak használt, sőt használhatatlan kulisszarágók működnek és igaza volt a publikumnak, amelyik — nem jött el a mai előadásra. Egy finomságot, egy nüanszot husz koronáért sem produkált volna, ellenben ordított és forgatta a szeméit, mintha csavarokra járnának. Ezekután csak az a körülmény bosszant, hogy Zacconi nem tud magyarul és nem fogja elolvasni, amit írtam. (n—s.)

* **Rendőrtisztek darabja.** Az Uránia tudományos színházban *Székelly* Vladimir és *Geguss* Dániel rendőrtisztviselők új darabja *A babonát* fogják előadni. Az ismert szerzők, akik a *Rendnek muszáj lenni* című tanulmányukkal szép sikert arattak, bizonyára újólag részolgnak a sikerre.

* **Pályanyertes dráma.** A Mészáros-féle kétezer koronás pályadíjat, amelyért magyar társadalmi színművek versenyeztek, harminchárom pályamű közül *A gyermek* című dráma nyerte el. Az öttagú bíráló bizottság egy szótöbbséggel ítélte oda e díjat; a pályanyertes darabot *A bonyi* Árpád írta. Figyelemre méltónak négy művet találtak, ezek: *A színész*, *Egy uri leány története*, *Az élet és A törvény*.

Revolver a börzén

Életunt gabonabizományos

Messer Gyula harmincnyolcéves gabonabizományos ma délben a tőzsdepalota egyik félre-eső helyén jobbalántékon lőtte magát és haldokolt, amikor a Rókus-kórházba vitték. A szerencsétlen ember két esztendővel ezelőtt került a fővárosba Ujvidékről, ahol szolid, jövedelmező üzlete volt. Többnyire vidékről kapta azokat a megbízásokat, amelyeket a tőzsdén lebonyolított. Vagyon romlását főképp a hosszú szárazság, illetve annak következtében a buza árának emelkedése okozta. Hosszu, izgalmas várakozás után végre tegnap beborult az ég s szitálni kezdett az eső. De hamar elállott s ma kétségtelemné lett, hogy a börze nem eszkomptálja a gyöngye istenáldást. Tovább emelkedett a buza ára s elfogyott Messer reménye. A börzén különben nem voltak jelentékeny veszteségei s az volt a nagyobb baja, hogy a vidéki feleivel szemben nem tudott a kötelességeinek eleget tenni. Több vidéki megbízója pedig fizetéseketelenséget jelentett s a keresetéből kellett a tőzsdei differenciákat kiegyenlíteni.

A súlyos anyagi válságon kívül más baj is gyötörte Messert. Családi élete boldogtalan volt s gyakran napokon át távol maradt hazulról, bár a gyermekeit roppantul szerette. Ma reggel vidéman bucsuzott el tőlük s ajándékot ígért nekik, amikor elhagyta a Gyár-utca 6. száma alatt levő lakását. A tőzsdepalotában tíz órától fél tizenkettőig üzleti dolgait végezte, aztán visszavonult egy fiúkébe és föbelötte magát. A szolgálók és a börzelátogatók néhányan betörte az ajtót s értesítette a mentőket, akik a Rókusba vitték. A doktorok azt mondták róla, hogy aligha éri meg a reggelt. Messer egyik zsebében papírszeletet találtak, amelyre kuszált írással a következőket jegyezte föl:

—Bocsássatok meg tettemért, de másképp nem tehettem. Gondoskodjatok gyermekeimről.

A börzén nem valami nagy izgalmat okozott az eset. Egy-kettőre megállapították, hogy az életunt nem károsított meg a kartársai sorából senkit. A jómodoru, csöndes természetű ember-ről mélyeséges részvétellel beszéltek azok, akik közelebből ismerték.

Ezen
34807
55746
74032
számu
sorsjegyek

mivel 10 év óta nagy nyereséggel kihuzva nem lettek, nagy eséllyel birnak, hogy

a mostani
sorsjátékban
Lukács Vilmos

bankházában
főnyereséggel
fognak kisorsoltatni.

Az I. oszt. húzása: november 21 és 23.

A sorsjegyek árai:

	1/8	1/4	1/2	1/1
Kor.	1.50	3.—	6.—	12.—

Fenti számok kizárólag csakis

Lukács Vilmos
bankházában
Budapest, V., Fürdő-utca 10
kaphatok.

Postabefizetési lapok az összegek bérmentes befizetésére ingyen.

TÖRVÉNY ELŐTT
Közeledik a nagy pör

Polónyi újabb aknáit. Tanukból vádlottak. Fél Vázsonyitól. Van oka rá

Most, hogy a nagy pör a teljes befejezéséhez közeledik, máris mutatkoznak a jelek, amelyek azt bizonyítják, hogy Polónyi apró fiskális furfanggal és agyafurt csalafintasággal az idők végtelenségéig ki akarja tolni az ügyet s a védőből tanut, a tanukból, hogy megfélemlítse őket, vádlottakat akar csinálni. Megirtuk a minap, hogy amikor befejezték a vizsgálatot, Polónyi arra kérte a törvényszéket, hogy Vázsonyi Vilmost, Lengyel Zoltán védőjét tanunak idézze be és hallgassa ki. A volt igazságügyminiszter azt akarta ezzel elérni, hogy Vázsonyi ne lehessen védő, mert a bünvádi perrendtartás szerint a tanu nem teljesíthet védői tisztet.

Ugyancsak kérte a bizonyítás kiegészítését Lengyel Zoltán is, aki szintén több új tanura hivatkozott. Dr. Kiss István mind a két kérvény tárgyában már pénteken határozott. Beidézte Lengyel tanuit, akik igen sulyos vallomást tettek Polónyi ellen. Ami Polónyi kérvényét illeti, a vizsgálóbíró, ámbár hogy Polónyi egy teljesen jelentéktelen, sőt nem is a pör lényegére tartozó ügyben kérte Vázsonyi Vilmos kihallgatását, ezt mégis elrendelte s már a mai napra tanukép be is idézte Vázsonyit. Vázsonyi azonban betegsége miatt nem tett eleget az idézésnek. Ellenben megidézése miatt, a vizsgálóbírói határozat ellen felfolyamodást nyújtott be a vádtanáchoz. Vázsonyi ezt azzal okolta meg, hogy arról, amire őt Polónyi ki akarja hallgattatni, nem tud semmit s nem is vallomása miatt, hanem azért akarja őt Polónyi kihallgattatni, hogy mint tanu, ne lehessen védő. A felfolyamodás tárgyában a napokban dönt a vádtanács.

Sokkal érdekesebb és hasonlóan jellemző Polónyi következő csalafintasága. A sajtópör során a vizsgálóbíró, amikor a panamák bizonyítása tárgyában beidézte Lengyel tanuit, Polónyira rendkívül terhelő vallomást tett Heltai Ferenc fővárosi bizottsági tag és egy fővárosi ügyvéd. Ezek elmondották, hogy amikor a Halmos-ügy kezdődött, a Vigadó-kávéházban szó esett erről a botránnyról. Szóba került, hogy Polónyi a Dunagőzhajózási Társaság érdekében ezer forintért felszólalt a főváros közgyűlésén.

— Kár — mondta az ügyvéd, — hogy Ullmann dunagőzhajózási igazgató meghalt.

— Miért? — kérdezte Heltai.

— Mert ő maga mesélte el nekem ezt a dolgot.

Ennek a beszélgetésnek nyoma van a sajtópör jegyzőkönyveiben is, mert mind a két tanut kihallgatta a vizsgálóbíró. Polónyi most abban a reményben, hogy sem Heltai, sem az ügyvéd nem tudja bizonyítani állításait, mind a kettő ellen tegnap rágalmazási pört indított a büntető járásbíró előtt. Polónyi fogásának célja az, hogy ha netán a két tanut elítélnék, az esküdt-szék előtt lerombolja ezek vallomásának értékét. A pört Benke büntető járásbírónak osztották ki, aki remélhetőleg át fog látni a szítán s nem ül föl Polónyi legújabb trükkjének.

♣ Az **Entreprise** pöre. Sulyos és kellemtelen tényeket állított egy körlevélben az **Entreprise** temetkezési vállalatról, Riesz Lajos János tanító. Azt írta, hogy az intézet mérlegei hamisak, cikkeit mind Bécsből hozatja s hogy az igazgatók panamáznak. Miután Riesz vádjait bebizonyítani nem tudta, a büntető járásbíró elítélte rágalmazás miatt háromhavi fogházra és ötszáz korona pénzbüntetésre. A felelősségi bíróság ezt a büntetést ma leszállította ötszázhusz korona pénzbüntetésre.

♣ **Nincs pardon!** A mármaroszi törvényszék, mint onnét táviratozzák, a halálra ítélt Husz Ábrahám védőjének ujrafelvételi kérelmét elutasította.

Kegyelmes
Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

asszonyokon és urakon kívül használják az egész országban a

DIANA-arckrémet

és

DIANA-szappant

a társadalom összes rétegeiből mindenki,

aki szereti bőrét ápolni,

aki szép akar lenni,

aki szeplőjét nem akarja

látni,

aki undorodik a pattanástól,

aki imádója a fehér kezeknek,

aki bámulja az üde arcot,

aki a bársonypuha kezeket

isteníti,

aki irtózik a ráncoktól,

aki a sárgás szeplős kezeket

nem tudja nézni,

aki az örökifjuságot szereti

élvezni.

BIZONYÍTVÁNY! Alólírott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutatott DIANA-szappant, DIANA-arckrémet megvizsgálva, azokban fémmérgeket, maróhatású vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett szépség-, bőr- és hajápoló szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető.

Kelt Budapesten, 1905. március 15.

Nyilvános vegykísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.
kir. kerek. és váltótörvényszéki hites vegyész.

Egy üveg-tégely Diana-arckrém nappali használatra	75	krajcár.
Egy üveg-tégely Diana-arckrém éjjeli használatra	75	krajcár.
Egy eredeti Diana-szappan	75	krajcár.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétellel eszközölhetnek.)

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde I. Készáru-üzlet

Eleinte tartott végül 10—15 fillérrel drágább áron elkelt 25.000 mm. buza. Rozs 10—15 fillérrel drágább. Zab, tengeri, árpa változatlan.

Köttettek:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79 k. 25.40 K, 100 mm. 78 k. 25.35 K, 600 mm. 78 k. 25.40 K, 100 mm. 77 k. 25.10 K, 100 mm. 77 k. 25.10 K, 200 mm. 77 k. 25.20 K, 200 mm. 77 k. 25.30 K, 100 mm. 76.5 k. 24.60 K, 400 mm. 76.5 k. 25.10 K, 200 mm. 76 k. 25.— K, 100 mm. 76 k. 24.90 K, 300 mm. 73.6 k. 24.40 K.

Mind három hónapra.
Raktáru: 1850 mm. 76.3 k. 25.05 K, 2380 mm. 75.7 k. 24.50 K, 316 mm. 75.5 k. 24.50 K.

Bácskai: 200 mm. 77.5 k. 25.30 K, 3460 mm. 76 k. 24.30 K, 200 mm. 73.5 k. 23.— K.

Zimonyi: 300 mm. 74 k. 24.— K.

Rozs: 100 mm. 22.20 K, 300 mm. 23.15 K, három hónapra ab Budapest, 200 mm. 22.50 K, 200 mm. 22.35 K.

Mind készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet.

Eleinte lanya, végül szilárduló. Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.64—23.—
Áprilisi buza (1908)	25.28—25.74—25.52
Áprilisi rozs (1908)	23.80—23.98—23.82
Áprilisi zab (1908)	17.26—17.30—17.24
Májusi tengeri (1908)	14.70—14.84—14.—

Déli 1 órákor zárulnak.

Áprilisi buza (1908)	25.52—25.54
Áprilisi rozs (1908)	23.82—23.84
Áprilisi zab (1908)	17.24—17.26
Májusi tengeri (1908)	14.76—14.78

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró árfolyamok:

Áprilisi buza (1908)	25.58
Októberi buza (1908)	22.74
Áprilisi rozs (1908)	23.88
Áprilisi zab (1908)	17.28
Májusi tengeri (1908)	14.78

A budapesti értéktözsde

Az angol banknak a mai napra kilátásba helyezett újabb kamatláb emelése folytán a mai tözsde irányzata tartózkodó volt. Az árak a többszöri ingadozás dacára végeredményben alig változtak. A helyi piac irányzata gyenge, a járadékpiac pedig tartott.

Előtözsde:

Bősré javult, a zárlat ismét gyengült.
 Köttetett: Osztrák hitelrészvény 620.50—623.50. Magyar hitelbank 724.25—726.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltó bank 453.50—454.50. Osztrák-magyar államvasut 637—639. Rimamurányi vasmű 499—500.50. Magyar koronajáradék 91.45—91.50. Közuti vasut 520. Salgótarjáni 539. Hazai bank 270.

Déli tözsde:

Csekély üzlet mellett tartott.
 Köttetett: Osztrák hitelrészvény 621—622. Magyar hitelbank 723.75—725.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltó bank 452.50—453.—. Magyar jelzálog hitelbank II. kib. 407.50—407.75. Déli vasut 140.50. Rimamurányi vasmű 497.50—498.50. Magyar koronajáradék 91.40. Közuti vasut 519.00—519.75. Városi villamos vasut 268.50—269.50. Konvertált sorsjegy 140.00. Hazai sorsjegy 100.— Salgótarjáni 536—537. Hazai bank 270—271. Ganz-gyár 2520—2535. Keresk. részv. 577.50—579.50. Belvárosi bank 594.00.

Utótözsde:

Irányzata szilárd.
 Osztrák hitel 623.00—625.25. Magyar hitel

726.00—727.25. Államvasut 638.00—638.25. Rimamurányi 449.00.

Zárlat délután 4 órákor

Osztrák hitel 624. Magyar hitel 727. Államvasut 628. Rimamurányi 499.

Acetylen forrasztó készülékek.
 Öntött vagy kovácsolt vas-, acél- és bádogneműek, vörösréz s alumínium forrasztására.

Acetylen fejlesztő készülékek.
 2—100 lángig, világítás céljaira, kastélyok, vendéglők, gyárak világítására. Világítás óránként két fillér.

Motorok,
 motor-fűrészek, automobilonok.
 Minden célra.

Kellner és Schanzer
 cégnél Budapest, VII., István-ut 18.

Veszélytelen, üzembiztos. Hatósági engedély nem kell.

Posta-osztály.
 Kivánatra küldők ingyen és bérmentve **minta-szövetet**, képes divatkönyvet és árjegyzéket mérték utáni rendelésre vagy kész ruhára. **Meg nem felelőt kicserelem, vagy a pénzt visszaküldöm.**

ROTHBERGER JAKAB
 cs. és kir. udvari szállító
 Budapest, Váci-utca 6.

34 korona

egy dívtos férrőlőny vagy felöltő mérték után, romok asztalban, finom gyapjuszövetekből

Rosner D. és Társa
 férfi szabónál,
 Budapest, VI., Váci-körút 37.
 Vidékre minták bérmentve.
 29820

Puhafa-padrónak Borostyánlakk
 igen tartós, világos sárga, sárga és barna színben kapható.

1 kilogrammos doboz 1.60 K.

Linoleumlakk
 gyorsan száradó, szintén tartós, a fenti színekben.

1 kilogrammos doboz 2 kor. Keseték 20 fill.-től
 1 korona 20 fillérig. ::

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA
 droguistánál
 Budapest, IX., Várház-körút 15.

Van önnek tyukszeme?
 ha igen, használja a „**Radical**” tyukszemirtőt

8 nap alatt megszabadul.
Egy üveg ára 70 fill.

Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA
 droguistánál
 Budapest, IX., Várház-körút 15.

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém szives figyelmét felhívni Budapestnek legnagyobb üveg, porcellán, zománc-edény, konyha-berendezés, dísz és nászajándék tárgyak óriási gyári raktáramra, hol a legjobb minőségű áruk meglepő olcsó gyári árában, sőt azon alól is kaphatók, mivel vásárlásaimat a legnagyobb gyárakban személyesen teszem meg és évente 20—30 vaggón árut veszek partiba, tetemes áron alól is, amit szintén olcsón adok el. Ezen követett elvnek köszönhetem, hogy üzletemet naponta több száz vevő keresi fel és számtalan vidéki megrendelést kapok, azért kérem Nagyságodat saját érdekében is, semmi szín alatt ne mulasztja el üzletem megtekintését, vagy egy próba megrendelést tenni.

Kitünő tisztelettel
Takács Ferenc
 Baross-tér 5. szám.
 (Rákóczi-ut végén.)

Bámulatos áram:

6 szem. fehér porcellán ebédlő készlet	frt 2.75
6 szem. „ „ préselt rococo „ „ „	frt 3.50
6 szem. színes arannyal „ „ „ csak frt	5.95
6 szem. színes arannyal rococo stílusban	frt 6.95
12 szem. arannyal rococo stílusban 52 drb	frt 14.—
12 szem. „ „ „ „ 34 drb	frt 25.—
6 szem. kávé v. teás készlet festett és arany	frt 3.—
6 szem. „ „ „ rococo stílusban	frt 3.50
1 teljes angol moadó készlet	frt 3.—
1 „ „ „ nagy „ „ „	frt 5.—
porcellán tányérok 4, 6 és 8 krajcár.	
vizes vagy boros pohár 5 és 6 krajcár.	
12 darab zománc edény	frt 2.50
1 asztali lámpa golyóval	frt 1.—
1 „ „ „ nagy díszes tulipánnal	frt 2.50
Függő lámpák óriási választékban 4 forinttól feljebb.	
6 személyes asztali üveg készlet nagyon finoman csiszolva és gravírozva csak	frt 4.95

Ingyen pakolás! Ingyen láda!
Ingyen egy függő konyha-mérleg!

TÖRÖK

Egész sorsj. 12.— K. Negyed „ 3.— K.
 Fél „ 6.— K. Nyolczad „ 1.50 K.

TÖRÖK

Főüzlet:
 Szervita-tér 3.

Fiókok:
 Váci-körút 4. sz.
 Teréz-körút 46. sz.

Török A. és Tsa
 Bankház R. T.
Budapest.

A FIDIBUSZ 1905—1906. évfolyama 5 koro-
 diszkutesben megrendel-
 hető kiadóhivatalunkban **5 náért!**

Ne felejtessen el osztálysorsjegyet

Gaedicke Bankházában

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. vásárolni.

Huzás már november 21. és 23.

Sorsjegy-árak: Egész 12.— korona. Fél 6.— korona. Negyed 3.— korona. Nyolczad 1.50 korona.

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1907. november 12-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Sámson és Delila.
Dalmi 3 felvonásban és 4 képből
Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pozsonyi diéta.

Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kerülő ut

Szinnű 3 felvonásban.
Kezdeté 1/8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A tenger.

Kezdeté 7/8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Falusi Madonna

Daljáték 3 felvonásban.
Kezdeté 7/8 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

A denevér.

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Olasz előadás.

A kísértetek.

Kezdeté fél 8 órakor.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

Baccarat. Guthi Soma darabja. Minden megdrágult. Molnár Ferenc jelenete. Nézőtér a színpadon. Színpadi tréfa. — **Dísnótör a Lipótvárosban.** Festi életkép. Irta Molnár Ferenc. Huszonegy művészágos kabarészáma. Fellépnek:

Pálmay Ilka, Medgyaszay Vilma, Tornai Fancsi, Poór Lili, Vörös Li, Kökény Ilona, Urai Mella, Gregus Margit, Nyáray Kardos, Kabók, Sólyom, Szentirmai, Bárony.

Kezdeté 9 órakor.

KELETI-SZÍNHÁZ.

VII., Baross-tér 15.

Telefon 88-90.

A főváros legelegánssabban berendezett mozgósínháza.

A nagy manőverek. Szellemidézés áldozata. Furfangos öszeres. Az Erzsébetfalvi vasúti katasztrófa. Műsoron kívüli szám. Az Alpeselek. Jelenetek a gőzfürdőben. Folyékony villamosság. Zergevadászat. A hamisjátékos és még két, az utolsó órákban érkezett attrakció

Kezdeté 5 órakor.

FOLIES CAPRICE

Legzsongók: LEITNER és KELETI Róvay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
MA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Szenzációs újdonság! 11 órakor!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Werner Manó.
Ezt megelőzi 9 és egyegy órakor:

Biztos diagnózis

bohózat írta: Cagliostro.

Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új szóló számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.
Az I-ső emeleten Casino de Paris. Naponta fellépte Snowball and Dobra amerikai néger duo. Pawloff orosz csoport, Les Titas akrobatikai táncos. Továbbá az új novemberi műsor. Kezdeté fél 12 órakor.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Bonbonnière) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig a nagyszerű új novemberi műsorral nagy előadás.

2 színpadi tréfa:

A vajda az Abázsiában.
L'art d'ébre jolie.

20 új cabaret-szám!

2 kis színdarab:

Egy válopör története.
A cupringer.

20 új cabaret-szám!

Fellépnek:

NAGY ENDRE, LÁSZLÓ RÓZSI, FERENCZI KÁROLY, Balogh Böske, Bibor Olga, M. Chabauty, Déry Blanka, Gabányi L., Máhr N., Huszár K., Sajó G.

Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut. Zípszer-nél, Andrássy-ut és a Cabaret pénztáránál.

A legjobb

iskola hegedűt

4 forinttól feljebb

Reményi Mihály

a magy. királyi Zene-Akadémia
házi hangszerkészítője szállítja

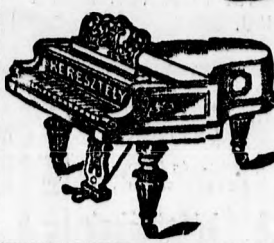
Budapestről Király-utca 58.

Zenekarri hegedűk 6-8-10-12-20 frt-ig.
Kipróbált hangversenyhegedűk minden áron. Az összes hangszerek dus tárháza. Zongorák, pianók, harmonikumok és cimbalmokról külön-külön árjegyzék kérésre. Telefon 87-84. sz.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt, de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. Cím: KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40

világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Iboch, Gaveau Párisból stb. legelőnőbban vásárolhatók és bérelhetők.

Keresztély

hirneves zongorateremben) Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar

Rum és legfinomabb likőr

előállításához küld utasítást

INGYEN

WATTERICH A. Budapest VII., Dohány-u. 5.

Művészes kivitelű és polgári

BUTOROK óriási választékban kaphatók a

MÜBUTORKERESKEDELMI R.-TÁRS.-nál

IV., Váci-utca 9. a földszinti diszteremben. 10816

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében

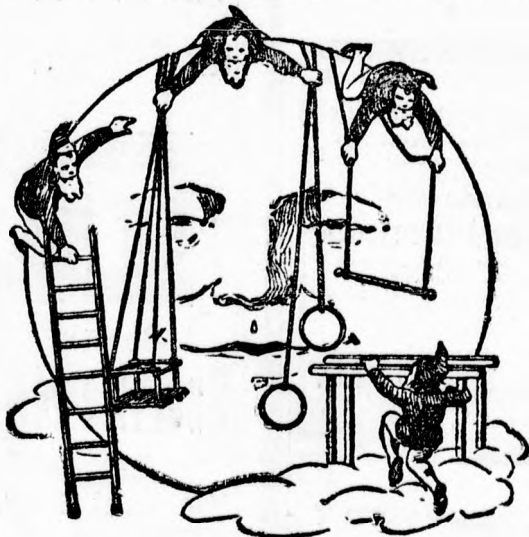
RÁKÓCZI-UT 30. SZ.

készülnek művészes kivitelben

fényképek, platyn, aquarel és olajfestmények.

Különlegességeim: kis képek után nagyítottak selyemre és bársonyra. Kész díszítványokról képes árjegyzék díjtalanul. Miniatűr olajfestésű kristályképek és hozzávaló arany és ezüst foglalatokról (bross, függelék stb.) Nagy képes árjegyzék bérmentesített visszaküldés ellenében díjtalanul. TELEFON

Vadászfegyverek, vivószerkek

revolverek és tornaeszközök legolcsóbb beszerzési forrása:

Seffer Antal

sporteszközök, hálók és kötélgyártó ipartelepe

Budapest, IV., Károly-u., boltsz. 12. (Központi városház épület)

VESZEK

uráságoktól levetett férfi ruhákat a legmagasabb áron. Levelezőlapon adott értesítésre, úgy helyben, mint vidéken, személyesen jövök.

Braun Elemér,

BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

BUTOR

dus választékban, úgy készpénzért, mint részletfizetésre!

— Rendkívül olcsó áron —

Eötvös-utca 17. (Andrássy-ut sarok.) Kapható

Ehrentreu Testvérek-nél,

Budapest, VI., Eötvös-utca 17. (Andrássy-ut sarok.)

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 82-27.

Vértess-féle sóborszesz Minden házban szükséges.

12 millió

korona

fisztviselői kölcsön

tisztán

6 1/2 - 7%

kamatra 15-20 éves törlesztésre, kizárólag köztisztviselőknek (magántisztviselők kivéve).

Nem kell kezes, sem a drága életbiztosítás.

Eletbiztosítást pótolja az olcsóbb kártalanítási ellenérték, melynek rendkívüli előnyeit külön levélben bárki-nek megírjuk.

Ha valaki már rendelkezik régi biztosítással, vagy újat óhajt kötni, ez nem akadály, mert azért a kölcsön fedezetül szolgálhat.

Ezen kölcsön előnyei:

1. Minimális levonás.
2. Semmi előleges költség.

3. Fedezetül csak kötelezvény kell, váltó nem.

4. A kölcsön 1% stornodij ellenében bármikor visszafizethető.

5. Kezes nem kívántatik.

Magasrangú, állami tisztviselők (miniszteri tanácsosok, Curiai bírák, egyetemi tanárok stb.) fenti feltételek mellett fizetéselőjegyzés nélkül részesülhetnek ezen kölcsönben.

Ha bármely bonyolódott konvertálást óhajt, mielőtt máshová fordul, kérje kimerítő prospektusunkat és felvilágosítást. Tájékoztatás díjtalan, válszabélyeg nem kell.

Pénzügyőrök kizárva.

Kizárólagos cím:

Pénzügyi Mercur Kereskedelmi Részvény-Társaság

Budapest, VI., Dalszínház-utca 8. szám.

Telefon 23-33. (Az Operával szemben.)

Fiók: Wien, Laimgrubengasse 17.

HOL VÁSÁROLIAK
OSZTALYSORS-
JEGYET

HECHT
BANKHÁZNÁL

BUDAPEST

Ferencziek tere 6. sz.
Fiók: Erzsébet-körút 32.

Egész Fél Negyed Nyolcad
12. — 6. — 3. — 1.50 kor.

Kívánatra számválasztékot küldünk.

HUZÁS:

november 21. és 23-án.

Hogy találhatjuk meg a
biztos szerencseszámot?

Először is keressük meg azokat a számokat, melyek nevünk kezdőbetűi mellett vannak, majd eme két számot egymás mellé állítva, megtaláljuk azt a számot, mely a mi szerencsesorsjegyünk száma. Például: Péterdi Andor a P mellett lévő szám 5, az A mellett lévő szám 0 = 50, mellékelt tábla szerint azt a sorsjegyet rendeljük meg, melynek száma az 50 szám mellett olvasható.

Sor- szám	Sorsjegy száma	Sor- szám	Sorsjegy száma	Sor- szám	Sorsjegy száma	Sor- szám	Sorsjegy száma	Sor- szám	Sorsjegy száma
01	2025	21	5167	41	9041	61	8449	81	4235
02	18272	22	12889	42	4244	62	18275	82	5514
03	4901	23	8699	43	6352	63	4248	83	8678
04	8896	24	4242	44	13390	64	11219	84	20692
05	12820	25	20680	45	11217	65	18267	85	9291
06	6363	26	13741	46	7119	66	18260	86	11554
07	12892	27	11899	47	23897	67	6368	87	12886
08	8706	28	8429	48	20683	68	9050	88	11866
09	18293	29	20699	49	23874	69	8900	89	22754
10	9847	30	22729	50	3754	70	12805	90	5367
11	20695	31	8705	51	18282	71	16664	91	4238
12	4239	32	4232	52	22738	72	4658	92	22775
13	8435	33	19925	53	6374	73	12890	93	22748
14	18256	34	22994	54	18298	74	22741	94	9028
15	9040	35	9049	55	18276	75	11894	95	22732
16	9294	36	5522	56	22993	76	6244	96	9042
17	7104	37	11558	57	6241	77	9045	97	11480
18	16663	38	16662	58	12900	78	18278	98	7108
19	6354	39	6362	59	13388	79	20689	99	6353
20	4230	40	8892	60	5507	80	3417	100	4243

Sorsjegyárak az I-ső osztályra:

Egész Fél Negyed Nyolcad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Dörge Frigyes

bankháza

a magy. kir. szab. osztalysorsjáték főelárusítója

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

LEGSZÉBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓBA.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összevágható vaságy kivethető 3 matracral 10 frt.
Bodronyágybetétek méret szerint 5 firtól feljebb.

GICHNER JÁNOS
Ágynemű, réz- és vasbater-gyáros, szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárki-
nek ingyen és bér-
mentve küldök.
Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszadom.

Rolletták darabja 1 frt.
50 kr.-tól feljebb.

Szőlő oltványokat

szállít, faj-
tisztaság-
ért jótállva

egészséges választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telepe
Tulajdonos: Caspari Frigyes,
Medgyes 2. sz. Nagy-küküllő megye.

!! Tessék képes árjegyzéket kérni !!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismert levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy-
z6-mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A SCHNITZER-féle
TEÁT

kiváló íze és kúrá-
ságonál fogva a leg-
jobb családokban, in-
ternátumokban, san-
tóriumokban, stb.
minden más tea fölé
helyeznek.

SCHNITZER MÓR
oros, ceyloni, kínai
tea, valamint cognac,
rum nagyban beho-
zatata

Budapest, VI., Váci-körút 9.
Fióküzlet: V., Váci-körút 80.

APRÓ

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel-
se alatt küldenek a kiadóhivatalba,
ne tessék eredeti okiratokat mellékelni,
mert érettség semmiféle felelősséget
nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket,
melyeket az apróhirdetés megjelenésé-
től számított négy hét alatt címzett-
jük el nem visz, a kiadóhivatal meg-
semmisíti.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

A NAP - A HIR apró-
hirdetési levelezőlapjai
kaphatók: Budapesten és
a vidéken minden hirlap-
elárúsítónál.
**ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.**

Olcsón levelezhet
mindenki, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Házasodhat
mindenki, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdét
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Állást kaphat
mindenki, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdét
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Állást keresők
mindenki, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdét
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Butor
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Adás-vétel
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Lakás
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Pénzkölcsön
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Gyümölcs
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Üzlet
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Ingatlan
legelőssőbb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Levelézés
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohányüzletben.

Fiatal bakfis
barátot keres. Ajánlatok „Re-
mény” jellegű Arad poste res-
tante 18328. 1801

Lefényképezni
találka ellenében csinos hügyet
„Fiatal fényképész” jellegű Arad
kiadóhivatalba. 6442

Betöltendő állások

Szállodai személyzet
összes betöltendő ily állások
kellőképpen az Országos Pá-
lyázati Közlönyben. Mutat-
ványszám ingyen. Budapest,
Nap-utca 13.

Állástkeresőknek
ingyen küldetük az összes ál-
lásokkal tartalmazó Országos
Pályázati Közlöny mutatvány-
száma. Budapest, Nap-utca
13. szám.

Erdőüzemnél
hivatalnok, raktárnoki, ma-
nipulánsi, felügyelői, expe-
ditori, gépészi és fűtési állá-
sok mind közölve vannak az
Országos Pályázati Közlöny-
ben. Mutatványszám ingyen.
Budapest, Nap-utca 13.

Varrónó,
gyakorlott, házakhoz ajánlkozók.
Sz. Jolán, Eötvös-utca 42. I. 6.
6490

Nyugalmozott
hivatalnok elvállal olcsón bármi-
féle irodai munkát otthon Pöld-
utca 65. sz. I. em. 3. 12076

Oktatás
Gyorsírástudományi
farsulat elnöksége jelenti, hogy
Király-utcai szakiskolájában (98b)
minden kedden este nyolctól díj-
talan vitairási gyakorló órát tart
dr. Halász Zoltán parlamenti
gyorsíró vezetésével. Szíves
vendégek szívesen láttatnak,
R. ndes tanfolyamokra naponta
jelentkezhetni. 379

Polgári iskolai,
reáliskolai, gimnáziumi, keres-
kedelmi egyéves önkéntességre
képesítő vizsgára, mindenféle
pót- és javítóvizsgára a legrovi-
debb idő alatt legjobb sikerrel
előkészít „Tanár” Budapest,
Thököly-ut 8. szám I. em. 3. 354

Parlamentari
gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
reskedelmi akadémián rendezés
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hí-
vatalos tanfolyama. Alapít-
otta Markovics Iván 1863.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ezeltől
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Cimre
vigyázzunk! A szakiskola
irógepegéktől s más utolsó
nevű tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
szept. 1-16! Júl. 1-1g.

Magánvizsgára
előkészíttetnek polgári lako-
lai, gimnáziumi és kereske-
delmi iskolai tanulók, to-
vábbá felnőttek, kik tanul-
mányukat félbeszakították,
szaktanárok felügyelete alatt.
Díjazás csak siker esetén.
Dohány-utca 81. II. 2. 18581

Stenografia!
Díjtalan gépirásoktatás az
összes írógépeken. Díjtalan
és biztos állásbiztosítás.
Minden hónapban új gyors-
írási és gépirási tanfolyamok
nyílnak az okleveles gyors-
író-tanároktól vezetett Ste-
nográfia Országos Gabelsber-
ger magyar, német gyors-
író- és gépiró-iskolában. Le-
velező- és vitairásu tanfolya-
mok, kereskedelmi szaktan-
tárgyak, kereskedelmi aka-
démiai rendes tanárok veze-
tése alatt. Sokszorosított tan-
folyamok. Copying office.
Kérjen tájékoztatót. Tanítás
reggel 7 óratól este 9-ig. Az
intézet helyiségei Váci-körút
33. sz. alatt vannak. Azelettől
Kazinczy-utca 8. szám.

3-ik polgáriba
járó kitűnő tanuló, árva, izraelita
fiú, házhoz járna tanítási elemis-
tákat. Cím: Krausz Lipót,
Tere-körút 2, II. em. 9.

Király-utca 98b
Gabelsberger Szakiskola. Gyors-
írási, gépirás, helyesírás, könyv-
vitel. 12968

Tanításban
járás III-4d éves tanárjelölt,
különbösen reáliskolák és polgá-
risták tanítására ajánlkozók.
Ebedkosztot is elfogad. Klein,
József-körút 38, I. em. 7.

Magánvizsgázók!
Forduljonak bizalommal
Kerekeshez Almássy-tér 18.
18788

Polgári iskolai
középszkolai magánvizsgála-
tokra mérsékelt, utolagos díj-
jazás mellett előkészít közép-
iskolai tanár, Dohány-utca
86. III. 25. 375

Szegény
ír. tanuló leokorát keres meg-
felelő lakás vagy fizetés ellené-
ben. Járás a nép- és polgári
iskolai tantárgyakban. Szíves
megkeresések „izraelita” jellegre
kéretnek a kiadóba. 903

Butor
Különbéle butorok
aronnal olcsón eladó. Privát
Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

30% megtakarítás
régí butorszalon-ban
Epest, Ferenciek-tere 3. sz.
félemelet.
Vétel és eladás: polgári, ura-
sági lakberendezések, uris-
szobák, pallsander- és ma-
hagoni butorok, keleti szőnye-
gek, csillárok stb. Telefon 82-13.

Újrendszert
BUTORHITEL.
Butorok csakis a legjobb
kivitelben kaphatók készpénzért
v. banknál törlesztendő részlete
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI. Révay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
táit a banknak maradványa, mi-
által a butort mindenkinél kész-
pénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegyez
sem egyéb költség nem terheli.

Háló és ebédlő
garnitúrák, csillárok, rész-
ágyak, szőnyegdínyók, iro-
dai berendezések, pénzeszek-
retyek, olcsón eladók. Be-
raktározási Vállalat Buda-
pest, Gerlőczy-utca 2. Holt
szám 11.

WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

Adás-vétel
Pianinót
vagy zongorát azonnal keresek
megvételre 100-300 forintig. Uri-
utca 14. HOHLÖZER. 367

Gözcseplőgépek
és lokomobilok, használt
és gyárilag javított álla-
potban, kedvező fizetési
feltételek mellett kapha-
tók. Cserefizetések kötelek.
Horvát és Herczeg Buda-
pest, Lehel-utca 8. 10367

Olcsó
új, elegáns üveghintó Deutch
Hermannnál, Sátorlajuhely, Be-
recski-utca. 501

Makói vöröshagyma
10 koronánál méterje eladó után-
vétellel. Rósa Tamás Zentán. 2401

Szabó-,
vasaló-, gyári-, ipari faszenet
szállít Weisz és Vidor. Tele-
fon 33-49.

Zongora
olcsón eladó alkalmi vétel Hor-
váth István műhangszerüzlet-
ében, Erzsébet-körút 2. 10556

Pénz
Pénzkölcsönt
kezes nélkül is módomban áll
asznap is folyósítani. Márton,
Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Te-
lefonszám 61-75. 383

Személyhitel
bármily foglalkozással bíró
hiteles képes egyéneknek. Jel-
zálogkölcsönt házakra, tel-
kekre, építkezésekre, első,
második és harmadik beke-
belezésre, 4 százalékos kamatu
törlesztéses pénzkölcsönt föld-
birtokra, 65 évig terjedhető
visszafizetésre, ugyszintén
tisztviselőkölesőket gyor-
san közvetít Both Dezső in-
tézete, Budapest, Rottenbiller-
utca 1. szám. (Válaszbélyeg) 371

Pénzkölcsönt
banktól vagy privától gyor-
san folyósítanak. Márton, Rá-
kóczi-ut 65. Válaszbélyeg.
Telefonszám 61-75. 360

Egyetemi hallgatóknak,
tanároknak, tanítóknak pénz-
kölcsönt közvetít utolagos
díjazással, törvényes kamattal.
Grossmann József, Mol-
nár-utca 12. III. 12. 369

Személyhitel
magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerzek 1-2
-3 havi lejáratú. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vénnyitársaságok, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14. szám. Te-
lefonszám 84-66. Betétkö-
csönt háza, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olcsó ka-
matra. 10.005

Készpénzkölcsönt
kaphatnak hiteles képes egyé-
nek heti egy korona törleszté-
sre, tisztességes kamattal mel-
lett, rövid idő alatt, esetleg
kezes nélkül is, ha kezesre
volna szükség, azt is szer-
zünk. Általános Hiteleszerző
Vállalat, törvényeszköleg be-
jegyzett cég. Dohány-utca 90.
373

Pénzkölcsönt
rövid lejáratra. Törleszté-
ses és jelzálogkölcsönt, I. és III.
helyre is, valamint tisztviselő-
nek fizetési előlegeket egy hely-
ben, mint a vidéken, saját infor-
málómra asnap folyósítanak.
Bank- és váltóbizományi ház,
Parkas, VII., Wesselenyi-utca 17.
Válaszbélyeg/ Telefon. 660

Lakás
Szép nagy
utcai szoba, csinosan burorozva,
egy-két urnak 22 forintért havonta
azonnal kiadó. Szövetség-utca 43.
I. em. 12.

Keresek
ujpesti rakpart közelében buto-
rozott szobát. Ajánlatok „Tiszta”
jelleg alatt kiadóba. 6939

Belváros
közvetlen kiadó azonnala két
utcai, egy udvari szoba, elő-
szoba, konyhábol álló lakás.
Bővebbet: „Budapesti Lakás-
közvetítő”-nél, Ferenciek-tere 3.
334

Különbéle
Szőlő,
gyökere és szőlőtővény, nagy-
mennyiségben. Árjegyzék ingyen.
Pazekas-Nagyhegy, Biharodszeg.
2511

Hízás ellen
biztos gyógymód díj nélkül, csak
válaszbélyeg. Bartonlesek, Cso-
konya. 2373

Divatárusnő
olcsón vállal kalapok díszítését.
Almássy-tér 17. földsz. 1. 13790

Nem lesz ősz haja
ha a világhírű Hajfajtalítót
használja. 3 kor. Budapest,
Török József, Király-utca 12.
és Fülöp Gy. Baross-utca 9.
6501

18 forinttól
mérték után készíjük a legol-
gásabb férd-öltönyt, téli-
kabátot, felöltőt francia-
angol- és hazai szövetekből.
28 József, Irakk és za-
kettöltönyt a legfinomabb
krep- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakóknak kedvez-
ményes évi részletekre is. Négy
öltöny készpénz rendelkezési szá-
bázunkat nagy mintagyűjte-
ményvel vidékre is
küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydíófa-utca 3.

Cigarettafázók!
Olcsó és jó
100 db kitűnő egyetemi ciga-
retta hüvely 13 és 10 fillér. 100
db parafával 24 fillér.
100 db Royal a jelenkor
legjobb hüvely 15 krajczár.
Videkre 6 csomag rendelésnél
(60 doboz) utánvét mellett tér-
mentve.
BRUCK Papírüzlet
és nyomda
Budapest, VI., Nagymező-utca 6. sz.
- TELEFON 68-47. -

30 korona
finom szövettől divatos
férfiöltöny vagy felöltő
mérték után remek szá-
bás és finom kivitelben
„Hazai Versenyszabóság”
Budapest, VII., Thököly-
Csömör)-ut 3. szám
I. em. Videkre min-
tá bérmentve.

Elsőrendű SINGER
varrógépeket
nagybani eredeti
gyári árban
30 koronától fel-
ebb és minden
áremelés nélkül
havi 8-10
kor részlete
szállítunk 10 évi
jótállással.

LÁNG JAKAB és FIAI
varrógép- és kerékpár-nagykeresek.
Budapest, VIII., József-körút 41.
Piókiüzletek: Baross-tér 4. és
Budán: Zsigmond-utca 9.
Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve.
Ügynökökkel nem dolgozunk.

35 korona
egy divatos férfiöltöny vagy
felöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapju-
szövetekből.
FRIED ÁRMIN
szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39/H. Videkre
minták bérmentve. Három
öltöny rendelkezési éves vasuti
jeggyel ellátott szabászom
költésémen odautazik.

FIDIBUSZ
1905-1906. évi teljes év-
folyama megjelent dísz-
kötésben. 300-nál több rajz,
4 teljes regény, temérdek hu-
moros elbeszélés, vers, jó-
ízű tréfás apróság stb.

Ara 5 korona.
Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadó-
hivatalában Budapest, VIII.,
Röck Szilárd-utca 9. sz.
továbbá minden könyv- és papir-
kereskedésben, valamint az összes
hirlapelárúsítóknál ugy Budapest-
ten mint vidéken. — Kávéházak,
kaszinók, társas- és olvasókörök
15 százalékos engedményben része-
sülnek.

Beraktározási
előlegző- és butorszállítási
vállalat.

HELLER TESTVÉREK,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-
fonszám 79-85.
Elsőrendű 29840

„THE ROYAL”
beszélőgép
a legújabb model-
lokat szigorúan az
eredeti gyári
árakon
45% ár-
leszállítással
szállítunk havi 8-10 kor. rész-
lettelre is, vidékre is bárhová.
Láng Jakab és Fia
grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.

**Egy háztartásban so-
hiányoznak a hírne-
ves Majthényi-féle**
„Diadal”-sósorszesz
mely gyógyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgalom-
ban lévő hasonló készítménye-
ket. Egy kísérlet meggyőz
mindenkét ezen áldatos házi-
szer kiváló tulajdonságairól.
Kis üveg „ „ -40 fill.
Közép „ „ -90 „
Nagy „ „ -150 „
Főraktár:
Majthényi Béla
droguistánál
Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Női óvszer.
Női orvosok által kipróbálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.
Minta oktatással együtt K. 2.40.
Kapható minden gyógytárban
és droguériában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratorium G. m. b.
H. széküldési i. ódjára által
E. Than, Wien, III., Postfach 5.

A NAP A HIR Apróhirdetési-levelezőlapjai
kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hirlapelárúsítónál. • Érvényes 10 szóig. • Ára 20 fillér.

Nyomatott A NAP újságvállalat körforgógépein, Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 9.